

PARRSBIK

108

JESEN 2009.

UVODNIK

Štovani štioče, u ovom "Parseku" imam priliku obnoviti jedan stari naum. Naime, kad sam se pothvatio uređivanja Tvojeg omiljenog fanzina, odmah u broju 71, prvom koji sam uredio, startao sam s rubrikom "Dva teleskopa". U toj rubrici, nadao sam se objavljuvati napise po dvoje ljudi, o istoj temi. Prva tema bila je politizacija, pa smo Dalibor Perković Izitpajn i ja napisali svaki svoj tekst, on s "lijeve", ja s "desne" pozicije. Kakva god nam je bila intencija, ljevičarenje i desničarenje ostalo je uglavnom u naslovima, a da stvar bude ljepša, došli smo do identičnih konkluzija.

I nakon toga... Ništa. Nisam više uspio nagovoriti ljude neka napišu tekstove o istoj temi, a ni sam se nisam potrudio odgovoriti ikome na neki esej. Valjda esefičari nisu baš polemični ljudi (ha, ha, nadajmo se!), odnosno energija vjerojatno odlazi na diskusije po forumima, osobito onaj na portalu NOSF.

No, sad mi se ukazala lijepa prilika jednim udarcem pobiti više zunzara. Naime, donosim tekstove o ovogodišnjem festivalu fantastične književnosti, jedan Adnadina Jašarevića iz Zenice, drugi Biljane Kozmogine iz Beograda. Oba teksta su izvorno objavljena *on line*, na srpskoj stranici "Art Anima", odnosno na stranici hrvatske *Bookse*.

Dakle, imamo izvješća, čime popunjavamo onaj vječno nedostajući fanovski dio u fanzinu, kao i revitalizaciju ideje stare (zaboga!) šest godina. Inače, tekstove sam

ostavio onakvima kakvi su već objavljeni, na jezicima na kojima su objavljeni, uz minimum uređivanja. Mislim da se time dobiva na izvornosti... Pomalo me začudilo dok sam ih prvi put pregledavao, oba teksta su mi nekako *out of character* (tko je upoznao ovo dvoje, znat će što želim reći); Adnadinov tekst je daleko lepršaviji od Biljaninog, koji je uglavnom informativan.

U ostalome, tu je pregršt svježih priča, po dvije "muške", odnosno "ženske", u svakom slučaju ponešto žanrovski raspršene, pa ne sumnjam, dragi štioče, u to da ćeš uživati.

Što još dodati? Dok zaključujem ovaj uvodnik, u zagrebačkoj knjižari Profil Megastore svoje predavanje na temu "proširene stvarnosti" započinje Bruce Sterling. Žurim!

A sad, na čitanje!

U Zagrebu, 06. listopada 2009.

"Parsek" na webu:

<http://parsek.sfera.hr/>

i još:

<http://parsek.blog.hr/>

B.Švel

Robi se već etablirao kao pouzdani autor znanstvene fantastike: stalno je prisutan u pazinskim zbirkama, bilo istrakonskima, bilo onima s Festivala znanstvene književnosti, a nije baš rijedak ni na stranicama "Parseka". Njegove priče uvijek su pitko napisane, s dobrom idejom, a takva je i ova.

Robi Selan

SAD OVDJE - SAD ONDJE

Uzalud se Ana trudila misliti na posao, košmar nije popuštao.

Bojala se sklopiti umorne oči jer joj se tada činilo da je zatočena u nekoj staroj kući kojoj su vrata i prozori čvrsto zabravljani, sve su sobe obijeljene vapnom, podovi su daščani, a u hodniku je automobilski akumulator od kojega grbave žice vode do golih žarulja što svijetle, viseći sa stropova poput nekakvih plodova. Očaj je nadolazio pri pogledu na kuhinju koju su činili trošni stol i dvije stolice, malo plinsko kuhalo, dvije ulubljene posude, jedan okrnjeni limeni tanjur i sudoper iz kojega vonja. Toalet "čučavac" još je gore iskustvo.

Ipak, najzlokobnije djeluje krevet u sobi: nema pokrivača, ni plahti, samo na njemu poput bolesnika leži jedan madrac, prašnjav i grbav, opruge prijete da će mu probiti tkaninu. I povrh svega težak, ustajao zrak što miriše na plijesan! Ta je mora bila tako stvarna da je u njoj mogla zatvoriti oči kao na javi, ali time se ništa nije mijenjalo:

mirisi i zvuci iz kuće miješali su se s onima iz arhitektonskog ureda. Štoviše, i ured i kuća djelovali su podjednako opipljivo pa je stolove, fikuse i suradnike uzimala za pravu zbilju samo zato jer se među njima trebala nalaziti, a među bolesno bijelim zidovima nipošto nije.

A na subotnjem *partyu* nije trebala konzumirati "travu", sto puta je već to pomislila. Sumnjala je da joj je u *jointu* podvaljena i neka druga, tko zna koja supstanca. Uzalud se nadala da će joj nedjeljna šetnja i spavanje pročistiti um: kamo god pošla i što god činila, uvijek ju je pratio taj grozan osjećaj da je zatvorena u toj nekakvoj izbi. Imala je dojam da je ponedjeljak dočekala ne samo spavajući u svom krevetu, nego i na podu pored onog groznog u kući u koji nije htjela leći, nego je radije drhtala na podu - toliko se sve to činilo stvarnim. Kajala se neizmjereno što je otišla na onu zabavu. Poziv joj se nije čini sumnjivim, a uz to je bila pod navalom samopouzdanja jer

je nedavno dobila stalni posao, unajmila stan i osamostalila se od roditelja. No, da je znala da će ondje sresti Natana, odmah bi odbila!

Njegova upucavanja nisu imala nikakvog utjecaja na nju i jutros je njezin odnos prema njemu bio ravnodušan kao i uvijek, ali on joj, eno, sa svog radnog mjesta upućuje duge i znakovite poglede, kao da se preksinoć među njima nešto zbilo. Neki ljudi zaista nisu normalni! No, on ipak smireno radi, a vidi nju: rastresena, smušena i stalno griješi. Kolegicama to nije promaklo, ali kako im objasniti da joj se stalno pričinjava unutrašnjost nekakve kuće?

No, tek je počinjalo: vrata kuće se otključaju i u nju uđe Natan, a Natan za stolom skrene pogled s ekrana računala i pakosno joj se nasmiješi!

- Pitaš se kakva je ovo halucinacija, je li? - upita je Natan u kući - E, pa ne pričinjava ti se, ovo je stvarnost: ti i ja smo sada ovdje, kao što smo ti i ja sada u uredu. Razlika je u tome što ću ja otići, a ti ćeš ostati ovdje. Kuća je usred šume, možeš lupati i vikati koliko hoćeš, ali nitko te neće čuti. I što je najvažnije: ako te pustim, nitko ti ništa neće vjerovati, jer bila si na poslu.

Naravno da ga je Ana u kući upitala kada će je pustiti.

- Ne znam, možda nikada! No, ako vrlo gospođica arhitektica postane ljubaznija i večeras izađe sa mnom na spoj, postoji mogućnost da o tome razmislim - rekao je Natan u kući, a onaj u uredu se sve zburadije kesio!

- Ne! - reče Ana u kući - Ovo nije stvarno! Možda ludim, ali još uvijek sam toliko prisebna da znam da ovo izgleda tako užasno stvarno upravo zato što nije!

On na to izvadi mobitel i utipka neke brojeve. Nekoliko sekundi kasnije njen fiksni telefon u uredu zazvoni! Digla je slušalicu i prinijela je uhu: - Natan je! Imam te pred sobom u kući u šumi i gledam kako mi ne vjeruješ, a imam te pred sobom i u uredu i gledam kako su ti oči sve veće - nemoj da ti ispadnu!

Natan u kući i Natan u uredu cerekali su se na istovjetan način.

Zamrzi ga neizmjereno! I tada joj u onoj bespomoćnosti sine zamisao: u kući krene prema njemu gledajući ga ravno u oči, što je njega poprilično zbunilo, pa stigavši na korak do njega, sune nogom u njegovo međunožje! Natan za stolom poskočio na stolici, a onaj u kući ispusti mobitel. Ona dohvati uređaj, istrči iz sobe i potrči prema toaletu. Htjela se ondje zatvoriti i brzo pozvati policiju, ali on joj je već bio za petama. Dograbi je za rame i obori na pod, ali ona ne ispusti telefon nego sve onako poluklečeći, poluležeći stane tipkati. On joj istragne stvar iz ruku i odmah je udari šakom u lice! Ana u uredu vrisne i trzne glavom unatrag. Sve su se glave okrenule prema njoj: u čudu su je gledali kako se drži za nos. Nitko nije obraćao pozornost na Natana koji se naglo smrknuo.

- Ovo ti je bilo glupo, ali barem si se uvjerila što te čeka ako ne budeš onakva kakva trebaš biti! - vikao je u kući.

Naveo je ime restorana u kojemu će je čekati u sedam navečer, a potom se okrenuo, otključao izlazna vrata, brzo izašao kroz njih i još brže zaključao starinsku bravu čiji su škljocaji zvučali debelo i odrješito. U uredu se posvetio mišu.

U kući je Ani iz nosa iscurilo nešto krvi. Vidjevši je kako si ga pipka i kako pri tom drhti, prijateljica u uredu joj reče: - Tebi danas zaista nije dobro, najbolje je da odeš kući.

Šef se složio, i ona brzo skupi svoje stvari. Natan nije skidao pogleda s računala. Pored njega je prošla izuzetno brzo, upravo plaho, što je bilo glupo jer mogao je primijetiti da tu ima nečega sumnjivoga. Krila je veliku tajnu: pokušavajući utipkati broj policije na zaslonu mobitela pročitala je naziv odašiljača!

Stigavši u stan, odmah se priključila na Internet. Otkrila je da je odašiljač nazvan po brdašcu uz rub grada. Otvorivši kartu vidjela je da se oko njega nalazi dio grada, nekoliko zaselaka i šuma. Pretpostavila je da se kuća nalazi u njoj, a nikakve oznake nije bilo. Povezala se sa satelitom. Potrajalo je, ali se isplatilo: otkrila je malu travnatu površinu usred šumskog zelenila i na njenom rubu mali kvadrat. Od ceste do njega vodila je vijugava i zbog krošnji drveća isprekidana tanka pruga kolskog puta. Proračunala je koliko bi mogla biti udaljenost od posljednjeg gradskog raskrižja do mjesta skretanja na njega. Imala je sve!

Ali, što s tim? Što reći policiji, kako im objasniti? Osim toga, je li doista sve to istina?

Kako netko može istovremeno biti i ovdje i ondje? Je li problem ipak samo u njenoj glavu? Provela je neko vrijeme pridržavajući je prstima, onako nalakćena na stol, u stanu pred kompjutorom, a u kući pred sudoperom. Odluči otići na spoj i od Natana izvući nekakvu informaciju kojom bi unijela više razuma u to ludilo. Pazit će da ne ostane nasamo s njim, a ako postane prezahtjevan, jednostavno će tipkom za brzo biranje pozvati policiju.

Dovezla se pred restoran minutu-dvije prije sedam sati. Natan je već bio ondje i čekao naslonjen na auto. Razdragano joj je prišao i poljubio je u obraz, očito mu je bilo stalo da to kroz prozor primijete neki od gostiju restorana i zaključe da mu je to djevojka. Ona je to mučki otrpjela. Konobar ih je odveo do stola za dvoje s dvije nezapaljene svijeće. On odmah počne pričati o svojim hobijima, ali njoj se ništa od toga nije hvatalo za uho, samo je vrebala prigodu da postavi pitanje. Napokon je zastao da si natoči mineralne vode i ona krajnje ozbiljnim glasom upita: - Reci mi, za Boga miloga, što se događa?!

Osmjehnuo se tašto. I nastavio se samodopadno smijuljiti još neko vrijeme.

- Jesi li čula za bilokaciju? - progovori napokon.

Ponovila je zbunjeno tu riječ, "bilokacija".

- To je ono kada možeš istovremeno biti na dva mjesta - objasni joj.

- Tu moć imaju neki svećenici - reče ona, a on se nasmije kao da rekla nešto strašno naivno.

- Nekima se to događa, da, ali meni je to urođeno, ja se mogu "udvojiti" snagom vlastite volje. Otkrio sam to kao klinac kada mi se jednog dana nije dalo u školu. Mislio sam da u klupi sanjarim kako skićem gradom, a onda sam na povratku kući susreo sam sebe kako se vraćam iz skitnje. Točnije rečeno, gledao sam se istovremeno kako se vraćam i iz škole i iz skitnje. Jezivo! Obojica smo ispružili ruke i kada smo se dodirnuli, istog smo se časa stopili u jednoga. Na sreću, nitko nije vidio taj prizor pred zgradom, a ja o tome nisam nikome pričao. Ta tko bi mi vjerovao?! Osim toga, shvatio sam kakvu prednost imam. Zamisli, kad bi u školi pisali kakav test, ja bih negdje skrivečki čitao odgovore iz knjige! Isto je bilo i na prijemnom ispitu za fakultet, a i kasnije. Vjerojatno si čula da sam dobitnik rektorove nagrade...

- Ali ja nemam tu moć da se podijelim, rascijepim, preslikam, što li već!

- Nema tu dijeljenja, cijepanja ili kopiranja, radi se o titranju golemom frekvencijom, sad ovdje, sad ondje. Ne znam kako to funkcionira, pretpostavljam na subatomskej razini, ali koga to briga? Sa mnom titra sve čega se dotičem: odjeća, nakit, plombe u zubima, pa tako i druga osoba. Tebe sam u subotu našao u toaletu totalno pijanu i napušenu. Izgledala si dražesno! Digao sam te u naručje, te jednu tebe odnio u kuću, a drugu spustio natrag.

- A što bi bilo ako bi jednog od tebe ubili?

Ponovo se nasmijao i rekao: - Pravo pitanje u pravo vrijeme, zar ne? U trenutku smrti titranje bi prestalo, a tijelo ostalo na jednom od mjesta, dok bi na drugom jednostavno nestalo kao da ga nikad nije ni bilo. Izveo sam to s muhama, tako sam i zaključio da je riječ o titranju.

- A kad si jednom udvojen, mogu li se ta dvojica i dalje udvajati, množiti u četiri, osam, šesnaest...

- U aritmetički niz "en puta dva"? To bi bila multilokacija, ali ja to ne mogu. Možda netko može, ali nikada nisam upoznao nekoga tko može i ovo. Možda je nasljedno, ali tko bi o tome pričao svojim potomcima? Ako to imaju, otkrit će, a ako nemaju, bolje da ni ne znaju.

- Ako se jedan presvuče, što se dogodi s odjećom kod spajanja?

- Ostaju obje. Malo je nezgodno ako ti košulja završi preko kaputa...

- A što se događa s odjećom koju si skinuo prije spajanja?

- Sve što izađe iz doticaja sa mnom ili bolje reći iz polja koje me kao aura obavija prestaje titrati na mjestu na kojemu je ostavljeno. Drugim riječima, ako sam se bilocirao u kaputu i poslije jedan kaput odložio, pa se spojio, imat ću dva kaputa. Kao klinac znao sam si udvostručiti džeparac. Udvostručeno se može ponovo udvostručiti i tako unedogled. Bio sam malčice pretjerao i dobro sam se uplašio kad sam saznao čemu služe serijski brojevi. Ipak, uvijek sam se

služio razumnim financijskim podebljanjima. Sa živim bićima je drugačije - potaknuta na titažiranje ona ostaju udvojena sve dok se ne dodirnu. Jednom sam to učinio svom psu. Jadan, bio je užasno zbunjen i stalno je trčkarao amo - tamo. Kad se ugledao, počeo je lajati sam na sebe. Prestalo je kada je odlučio sam sebe ponjušiti pod rep, onda se ujedinio.

- Ali, dok ste dvojica...

- Ili dvije! - pripomene on.

- Ili dvije; oboje jede, pije i odlazi u toalet...

- Naravno! Jedno tijelo, jedan metabolizam! Nije važno na kojem ćeš se mjestu hraniti. Kao što znaš, ti u kući još nisi ništa pila i jela, ali na spavanje si morala ići istovremeno kad i u stanu. Svijest je također jedna, ali ona se može usredotočiti malo više na jednu ili malo više drugu stranu. Organski otpad je nešto drugačija priča. Nakon eliminacije iz tijela on još neko vrijeme ostaje živ i zato nije dobro ujedinjavati se odmah nakon toga jer se možeš naći u smiješnoj, a i vrlo bolnoj situaciji. Ali, ujedinjavanje nije proces koji će te uskoro zamarati....

Stigao je konobar i morala je izabrati meni. Izgovorila je imena nekih jela, tek toliko da nešto kaže, i da ju je odmah potom netko pitao što je naručila, ne bi znala odgovoriti. Bilo joj je odvratno gledati Natana kako se šepuri i gucka predloženo vino kao da se strašno razumije u enologiju, dok ona u onoj kući hoda iz prostoriji u prostoriju i osjeća se kao hrčak u kavezu. Kad su ponovo ostali sami, reče mu: - Vjerojatno si imao zanimljiv pubertet. Svoju seksualnu

radoznalost mogao si lako zadovoljiti: jednostavno si stvorio drugog takvog i dobio idealnog partnera.

Nije mu se sviđjelo to što je čuo: - Ja nisam gej! A ti možeš nastaviti sa svojom zlobom, ali zapamti da u kući ne moraš dobiti ni vodu, ni sapun, ni štošta drugo, a ni akumulator neće biti vječno pun da ti svijetli. S druge strane, ako izabereš ovakve večere i sve ono što ide uz njih, bit će ti dobro i u kući.

Ona se tada nagne preko stola i reče mu šaptom: - Slušaj me dobro! Dok sam držala mobitel u ruci pročitala sam naziv odašiljača. Internetom sam otkrila gdje se kuća nalazi: u šumi jugoistočno od grada, oko kilometar i pol od ceste. Dovoljan je jedan pritisak na tipku da pozovem policiju. Znanost bi se tome silno radovala, ali ja ne želim da me povijest na ikoji način povezuje s tobom. Zato se lijepo ustani, odi do kuće i oslobodi me, a tvoja će tajna ostati sačuvana.

Najprije je problijedio, a zatim pocrvenio. Na poslijetku stane šutke klimati glavom. Dugo je to činio, a zatim je pomirljivo rekao: - Dobro, pobijedila si, idem te odmah osloboditi! Ali, molim te da ne odeš odavde! Veselio sam se ovoj večeri i valjda je možemo dovršiti i rastati se, ako ništa drugo, kao dobri znanci s posla?

Uzdahnula je duboko, u kući je čak sjela na rub kreveta, i rekla: - Večerat ću s tobom, samo me što prije pusti van!

Čekanje joj se činilo kao vječnost. Napokon začuje auto ispred kuće, a uskoro i otključavanje. Pošla je prema vratima, a u restoranu se rukama uhvatila za stol. Natan

bane u kuću i odmah zaključa vrata za sobom. Ništa od one pomirljivosti iz restorana, bio je ljut kao ris!

U trenu se začulo kratkotrajno, ali čudnovato zujanje i pred njom se stvore dva Natana! Kao da je istovremeno učinio korak i lijevo i desno, a na mjestu na kojemu je stajao ostala je praznina kojoj dvojnici drže stražu.

- Pametni smo, je li? - reče jedan, a drugi doda: - Sada ideš na drugo mjesto!

Nije ni pokušala pobjeći, od očaja se ukočila. Dvojica su je zgrabila, užetom joj zavezala ruke i noge, te metnula povez preko očiju i usta. U restoranu je počela tako naglo kopati po torbici da su je drugi gosti pogledali s čuđenjem, a još su je čudnije pogledali kada se ukočila izvadivši mobitel iz nje. Naime, jedan je Natan rekao: - Sad zovi koga hoćeš, a drugi je nadopunio: - Sve što ćeš dobiti je luđačka košulja!

Ponijeli su je, osjetila je svježiji zrak otvorenog prostora, a ubrzo i miris auta u koji su je položili. Pretpostavljala je u prtljažnik, a potvrdu je dobila kada je iznad nje bubnuo poklopac nakon čega su svi zvukovi osim onih najbližih postali mukli. Uslijedilo je paljenje motora, ljuljanje, trešnja i vrtoglavo zanošenje. U restoranu je disala s rukom na prsima.

- Oprostite, nije vam dobro? - upita je konobar brižno.

- Imate li čašu vode?

- Naravno!

Napokon su stali, a motor se ugasio. Iznijeli su je i nakon desetak koraka ponovo negdje unijeli. Sišli su stepenicama i položili

na hladan kameni pod. Mirisali su vlaga i gljivice. Podrum, utamničio ju je u nekakvom podrumu i sada joj doista nitko ne može pomoći! Natani nestanu uz škripu i metalan tresak.

Suspregnula je suze kada je nekih pola sata kasnije ugledala Natana kako ponovo ulazi u restoran.

- Draga, oprosti što si čekala! - rekao je tako da ga i ostali gosti mogu čuti.

Konobar ga je uočio i odmah im prišao. Njemu je rekao: - Hitne obveze, što ćete! Ali, sada je sve u redu i možete nam servirati.

- Vidiš - reče joj ispod glasa - Mogao sam te silovati, ali ja sam ipak romantična duša. Naravno, ne mogu biti takav u nedogled...

Potom je nastavio pričati o sebi i svojim hobijima kao da se ništa nije dogodilo. Ona se gorko osmjehivala i kimala glavom dok se u mraku tamnice napinjala osloboditi ruke. U trenutku kada je uspjela izvući ruku, njen je smijeh postao neobično iskren! Veze na nogama bile su znatno čvršće, ali skinula je povez s očiju. To je joj nije puno pomoglo, jer je opet gledala u mrak. Skakućući na obje noge pokuša pipanjem otkriti gdje se nalazi. Katkad bi se za stolom naizgled bezrazložno trgnula, a to je bilo zato jer je naišla na paučinu ili neki nepoznat predmet. Stopu po stopu slijedila je zid i usput na tlu napipala niz natrulih dasaka i nekoliko rđom nagriženih metalnih šipki. Ta je rđa imala jednu dobru stranu: stvorila je neku vrstu oštrice kojom se dalo kako-tako piliti po konopcu koji joj je

sputavao noge. Malo po malo, stisak je popuštao.

Konobar, koji je u restoranu ponovo prišao njihovom stolu i zapalio svijeće, odvuкао je Natanovu pozornosti i tako joj nehotice pomogao da prikrije oduševljenje. Miris voska koji se topio pod plamičcima pomiješa se s mirisom plijesni u podrumu. Ali, ta plijesan...!

- Oprosti - prekine ga potištenim glasom - Moram u toalet.

- Naravno, draga!

Ona ustane i pri tom maniomr iskusnog džepara pokupi sa stola nož.

Kako joj je bilo drago što se ta prostorija nalazi na drugoj strani, iza svih onih stolova! Unutra je zadigla kosu da bi izgledala drugačije, a zatim je oprezno izvirila da bi vidjela je li konobar uz njihov stol. Ugleda ga kako ide onamo noseći tanjure i u trenutku kada je zaklonio Natana, brzo istrči iz restorana, ne mareći hoće li tko od gostiju to primijetiti. Bila je svježa proljetna noć, ali po jaknu se nipošto nije htjela vraćati. Ni u auto nije sjela, otrčala je do postaje i sačekala autobus. Odvezala se u središte grada i otišla u trgovački centar gdje je kupila veliku svjetiljku i baterije. Potom je potražila taksu. Taksist je u životu svašta vidio, ali ipak je zbunjeno gledao za djevojkom koja sama noću izlazi iz auta i odlazi u šumu.

Slijedila je kolski put. Kotači Natanova automobila bili su valjda jedini koji su ga utirali. Išla je što hodajući, što trčeći, a u mraku podruma je nastavljala istraživati. Naišla je na stepenice, popela se njima i onda

opipala poklopac. Za poprečnu metalnu konstrukciju držale su se daske. Podići ga, to se, naravno, nije moglo. A onda mlaz svjetla iz njene svjetiljke osvijetli kuću: prizemnica s načetom fasadom, ulegnutim krovom i urnebesnim korovom s prednje strane kao svjedočanstvom o nekadašnjem vrtu.

Pođe oko kuće šarajući svjetlom po njoj. Na stražnjoj strani, pri dnu zida ugleda koso položena podrumaska vrata završljena zasunom s lokotom. Imala su poprečnu metalnu konstrukciju za koju su se držale daske. Pokuša svjetlom proći između njih i tada Ana u podrumu ugleda jasnu svjetlu crtu! Kucne po njima izvana - čula je unutra; kucne po njima iznutra - čula je vani! Ona se nalazila s obje strane vrata, što znači da je njena pretpostavka bila točna: Natan nije imao dva mjesta za čuvanje otetih djevojaka; samo ju je malo proveo u prtljažniku, a zatim vratio u kuću, ali ovaj put u njen podrum. Odao ju je onaj njen poseban miris plijesni!

Lokot na vratima bio je čvrst, ali zasun se za metalnu konstrukciju držao s četiri zardale zakovice koje nisu izgledale nesavladivo. U podrumu siđe niz stepenice i odskakuće naprijed u tamu s ispruženim rukama. Tražila je susret s metalnim šipkama. Uskoro ih osjeti pod rukama i odabere jednu s L-profilom. Svjetleći kroz proreze s vanjske strane koliko je mogla, podmetne šipku pod bravu i upre na drugoj strani, čineći polugu. Vrata se malčice podignu, a zasun zaškripi. To joj je dalo nade i snage.

Posao je ipak bio znatno teži nego što je izgledao. Vrh šipke uspjela je progurati

napolje, sve je više svjetla prodiralo u unutrašnjost, zakovice su sve više plesale, ali ipak su sveudilj odolijevale odvajanju od podloge.

Odjednom je s leđa zaspe obilje svjetlosti i ona ugleda svoju čučecu sjenu na zidu. Okrene se i ugleda auto, Natanov! Prevareni varalica otkrio je prijevaru!

Vjerojatno ga je zavarao njen automobil kojega je ostavila ispred restorana, vjerojatno mu je trebalo vremena da se odluči ući ili pošalje nekoga u ženski toalet, ali naposljetku je shvatio da je nema, a prva stvar koja mu je nakon toga pala na um bilo je provjeriti je li otkrila njegovu varku. Sada se uvjerio da jest i lice mu je bilo izobličeno od gnjeva. Nije marila što takav izlazi iz auta i kreće prema njoj, ostala je čučati uz vrata dok se unutra iz petnih žila napinjala da ih otvori. Samo još malo, samo još mrvicu, činilo joj se...

Jedan je Natan zgrabi za lijevu, a drugi za desnu nadlakticu, pa je podignu tako grubo da joj se svjetiljka ispala iz ruku.

- Pusti me! - zavrištala je - Pusti me ovdje i pusti me uz podruma! Ne možeš me spriječiti da svima kažem ako hoću!

- Jedan Natan ide u bar i upucavat će se konobarici - reče onaj s desne strane, a onaj s lijeve doda - Tako da ću imati savršen alibi kada forenzičari budu procjenjivali vrijeme.

Shvativši što te riječi znače, ona krikne i počne se batrgati, ali jedan joj dlanom začepi usta i drugom je rukom obujmi te pritisne uz sebe, a drugi se sagne da joj ljepljivom trakom zaveže noge. No, u podrumu je mogla vriskati

do mile volje, a uz to je stala i bjesomučno upirati polugom. Već su joj vezivali i ruke, kad vrata slobodno odskoče!

Odgurnula ih je i istrčala u svjetlost automobilskih farova. Dva su Natana vezivala djevojku koja je bila ona, a ta je djevojka vidjela sebe samu kako razbarušene kose, u odjeći u kojoj je izašla u subotu navečer, prilazi s uzdignutom šipkom. Natan koji joj je držao ruke bio joj je bliži. Pustio ju je i odmaknuo se, ali nedovoljno da se izmakne - šipka hukne i pogodi ga po vanjskoj strani koljena! Dva su se Natana srušila istovremeno i isto tako zauralala. Stereo!

Nemilosrdno zamahne da ga ponovo udari, ovaj put gdje god bilo, ali on vikne: - Ne, nemoj!

- Oslobodi me! I ne pokušavaj ništa jer ćeš dobiti po glavi! - vikne vezana Ana onome drugome. Brže-bolje, on joj džepnim nožićem prereže trake na rukama i nogama, a ona odmah ustane i izvadi mobitel iz džepa. Dvojici Natana nije preostalo drugo nego da si sinkronizirano trljaju bolno mjesto i slušaju kako ona objašnjava policiji: taj i taj, pokušaj silovanja i ubojstva, kuća oko kilometar i pol u šumi.

Kad je prekinula vezu, pogledala je samu sebe. Čudesan prizor! Jedno je vidjeti sebe u ogledalu, a drugo je gledati se trodimenzionalno, i to ne u nekakvom hologramu, nego obilaziti živu samu sebe i moći si gledati u leđa ispred sebe! Natani iskoriste trenutak njene zaokupljenosti da se ustanu i zašepaju jedan drugome u susret ispruženih ruku. Kad su se dodirnuli prstima

izgledalo je kao da su jedan drugoga privukli magnetskom snagom! Uz kratak pucketavo-zujući zvuk stopili se u jednoga.

- Kako ćeš im objasniti? - upita je.

- Bilo mi je loše za stolom, konobar će to potvrditi. Izašla sam iz restorana na zrak jer mi se vrtjelo u glavi, ni to nije posve laž - reče Ana iz restorana, a ona iz podruma doda: - Kad si vidio da me nema, pošao si me tražiti. Našao si me i rekao da ćeš me odvesti kući, a umjesto toga odveo si me ovamo i pokušao silovati u podrumu. Možda je malo nategnuto, problem je i taksi koji me dovezao, ali ti ćeš potvrditi priču, jel' da?

Kratkotrajno zujanje i pred njom su opet bila dva Natana!

- Ako moram u zatvor - započne jedan, a drugi dovrši: - Idem polovično!

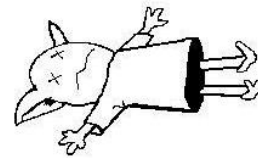
- Neka ti bude! - reče ona sa šipkom, a druga odmah doda: - Ali, čekaj!

Ta ode do svjetiljke u travi, uzme je i pruži Natanu s njene desne strane.

- Ujedini se, pa se ponovo udvoji! Onda mi jednu svjetiljku vrati, a drugu zadrži. Trebat će ti dok budeš bježao kroz šumu -

reče mu, a dvojnica doda: - Također bih ti predložila da odmah sjedneš u auto i pričekaj policiju na cesti, pa im onda pobjegneš pred nosom. U međuvremenu ja ću im javiti da si otišao odavde i reći im registracijski broj. Dok te budu ganjali na jednoj strani, na drugoj ćeš imati dovoljno vremena da umakneš. A i ja ću imati vremena da skinem odjeću i sakrijem je u šumi. Ne bi volio da policiji moram objašnjavati zašto imam dva sloja različite odjeće na sebi, zar ne? A osim toga - sada ponovo preuzme Ana koja mu je dala svjetiljku: - Voljela bih se još malo gledati...

Dva Natana sinkronizirano su kimala glavama gledajući dvije Ane. Prvi put se njih dvoje u nečemu slagalo.

Robert Anson Heinlein:

Spekulativna fikcija (draži mi je taj pojam od znanstvene fantastike) također se bavi sociologijom, ezoteričnim aspektima biologije, utjecajem zemaljske kulture na druge kulture kad osvojimo svemir itd., bez kraja.

O mladoj autorici, ponekad s uznemirujućim motivima, malo se zna... A to nije ni važno, dok su priče dobre.

Ana Domini

NEKI DRUGI SVJETOVI

On nije imao ime. Imao je samo ptice...

Brrr, kako to samo tajanstveno zvuči, zar ne? Baš pravi tajanstveni početak neke tajanstvene priče. Strašne i sablasne. Strahovite i jezovite. Samo što to nije potpuna istina. On *jest* imao ime. I bilo je to sasvim obično, normalno, svakodnevno ime. Ni po čemu posebno. Ni po čemu značajno. I ne namjeravam ga spominjati. Jer vam to ime ne bi ništa govorilo. Čemu vam bez razloga naprezati mozak još jednim u nizu stotina imena, koja vam ionako neprestano zuje glavom poput roja uznemirenih muha, vičući, vrišteći - *Zapamti mee! Zapamti meee!!*

Ne, zbog toga vam ne želim spominjati njegovo ime. A i zbog još jednog razloga: on sâm vjerojatno ne bi želio da vam odam njegovo ime. Jer da je po njegovome, da ove retke ispisuje njegova ruka, a ne moja, ova priča bi tada zaista i počela onako kako je napisano na početku - *On nije imao ime. Imao je samo ptice!*

Ali, sudbina je htjela da ovo ne piše on - iako bi on bio najsretnija osoba na ovome svijetu da je suprotno. I stoga moja priča započinje ovako:

* * *

Zvali su ga Potrčko. Neobičan nadimak, ali, neobično je i vidjeti smeđe sunce na zelenom nebu, pa opet ljudi svako malo krajičkom oka pogledavaju prema gore, za svaki slučaj. Po tome nadimku znali su ga svi. Ako bi netko upitao: "Gdje je Ivan?" - ili Marko ili Petar, ili kojegod mu je bilo pravo ime - ljudi bi zbunjeno slijekali ramenima, govoreći: "Nemamo pojma tko je Ivan. Ili Marko. Ili Petar." Ali, ako bi netko upitao: "Gdje je Potrčko?", ljudima bi lica odmah zablistala onako kako samo zablistaju kad saznaju neku veliku tajnu - ili neku ne baš toliko veliku - pa bi prstom pokazali u određenome smjeru i uzviknuli: "Eno ga. Eno ga Potrčko!"

I zato nikome nije bilo važno kako se Potrčko zapravo zove. Mogu se okladiti u

devet pari cipela da većina ljudi to nije ni znala. Na kraju krajeva, možda ni njemu samome to nije bilo važno. Možda niti on nije znao svoje pravo ime - a imam razloga vjerovati da je to istina, ali o tome ću kad dođe pravo vrijeme. On je za sve bio samo Potrčko. To je bilo njegovo ime, prezime, adresa i broj telefona. I to je bilo dovoljno.

A Potrčko je bio dobar mladić. Visok, crn, izrazito mršav i ne baš pretjerano zgodan, ali jako dobar. I možda malo čudan nekim ljudima, jer je volio čitati čudne knjige - od onih za čije su autore ljudi govorili da, ako se nastave toliko kljukati travom, krave će pomrijeti od gladi - i jer je, kad god bi upoznao novu osobu, neprestano govorio o sebi, kako će jednoga dana i on postati veliki pisac - "Ali ne mislim veliki rastom, nego onako, drukčije, znaš?", objašnjavao bi - i kako će pisati najbolje priče koje je svijet ikada vidio. "Možda malo uvrnute i čudne", govorio je ljudima koji su se samo pretvarali da ga slušaju, "ali danas je čitav svijet uvrnut i čudan, i u čemu je onda problem?"

A tu je bila i još jedna sitnica zbog koje su ga neki ljudi pogledavali sa suzdržanim izrazom na licu. Kamo god bi pošao, Potrčko nikada nije bio sâm. Bilo da je išao u školu, dućan ili k susjedima, na desnome ramenu uvijek mu je sjedila ptica. Ne umjetna ili preparirana, ako ste to pomislili. Ne - prava, živa, dugorepa crna svraka s bijelim i plavim perjem na krilima, čvrsto se držala za njegovu majicu,

zainteresirano promatrajući svijet i ljude oko sebe svojim sitnim crnim očima. Činilo se kao da ta mala ptica *razumije* što se oko nje zbiva; kao da zna stvari koje Potrčku niti ikome drugome nikada neće biti otkrivene.

Ali, ono što je bilo najzanimljivije u svemu tome, bilo je to da se nije uvijek radilo o istoj ptici. Svaka svraka bi samo nekoliko dana pratila Potrčka u njegovoj misiji shvaćanja svijeta oko sebe, a zatim bi jedne večeri odletjela i više se nije vraćala. Ali, Potrčko zbog toga nije bio tužan. Jer kad bi slijedeće jutro izašao na ulicu, odnekud, iz neke skrivene krošnje ili s nekog nevidljivog krova, doletjela bi nova ptica. I, kao da ga poznaje već godinama, svraka bi mirno sletjela na njegovo desno rame - kao da joj je to već uhodana rutina: ujutro se probudi, obrije se - Što, vi mislite da se ptice ne briju? Kako možete biti tako sigurni u to? Niste nikada vidjeli vrapca kako ujutro na grani zamahuje britvicom veselo pjevušeći neku samo njemu poznatu pjesmicu? - i odlazi do Potrčka na stražu. I ta nova svraka bi bila njegov pratilac i drug sljedećih nekoliko dana, dok ne bi nestala i zamijenila ju druga ptica.

"Zbog čega te svrake toliko vole?", zapitkivali su ljudi ponekad Potrčka, a on im je odgovarao: "Jer osjećaju da sam ja nešto posebno. Jer znaju da ću jednoga dana biti velik. Ali, ne rastom, nego onako, drukčije. Svrake vide budućnost, znaš?" Nakon toga odgovora, ljudi više nisu ništa pitali, i

Potrčko je, veseo, odlazio obaviti ono što je naumio.

Možda ste se zapitali zbog čega je taj mladić imao baš nadimak Potrčko. A možda i niste. Možda vas to uopće ne zanima. Možda vas ova priča uopće ne zanima. Možda ju čitate samo zato da ubijete vrijeme između dva poluvremena utakmice, ili dok se ne ispeče pile u pećnici. Ali, ni mene ne zanima mogu li ptice letjeti naglavačke, pa opet ponekad znatiželjno gledam kroz prozor. I zato ću vam reći.

Od malena, od svoje najranije mladosti, Potrčko je bio - *potrčko*. Eto, sasvim jednostavno objašnjenje. Ništa tajanstveno se ne krije iza toga - iako bi on sâm vjerojatno želio da se oko njegova nadimka šulja neka uvrnuta misteriozna priča. Običan mali nadimak koji mu, usput, uopće nije smetao. Bilo mu je sasvim svejedno kako će ga ljudi zvati.

"Ja ću biti veliki pisac jednoga dana!", govorio je Potrčko napuhavši se kao mali pjetlić kad bi nekoga sreo na ulici. "Moje priče će zadiviti svijet!"

"A jesi li već štogod napisao?", ponekad bi netko upitao.

"Nisam", odgovarao bi Potrčko.

"Zašto?", čudio bi se čovjek.

"Jer nemam olovku."

Otkad zna za sebe, Potrčko je uvijek bio svima na usluzi. U malom mjestu u kojemu je živio, svi su poznavali svakoga, i svi su znali da, kada im nešto treba - kad treba otići u kupnju, kad treba uhvatiti

odbjeglu kokoš ili odnijeti susjedu poštu - Potrčko je uvijek spreman i voljan pomoći. I nikada mu nije bilo teško. Nikada nije rekao - "Ne mogu, nemam vremena, ne želim." Nikada se nije pobunio.

Jer, Potrčko nije išao kupovati kruh staroj bakici iz kuće na vrhu ulice. O ne! Potrčko je išao u opasnu potragu za blagom u pećinu punu strašnih demona koji smrde po sumporu i rigaju kiselinu na svakoga tko im se približi! I Potrčko nije išao biciklom noseći razglednicu koju je svojim roditeljima poslao sin s tropskog otoka. Ne - Potrčko je jahao strašnoga grifona boreći se s letećim zmajevima koji su ga salijetali sa svih strana, pokušavajući mu oteti zlatnu krunu koju je morao odnijeti kralju u daleku zemlju!

Potrčko je volio svoj život. Volio je spašavati kraljevine od strašnih čarobnjaka, volio je ići u potragu za nestalim istraživačima... (O, kakve će on samo priče pisati jednoga dana!) a ljudi su voljeli Potrčka. Jer je bio dobar i jer je uvijek pomagao i jer nikada ništa nije tražio za uzvrat. Iako je bio malo čudan, voljeli su ga ljudi.

Događaj zbog kojega vam želim ispričati ovu storiju, zbilo se jednog jesenjeg jutra, hladnog i maglovitog - kakva jesenja jutra imaju običaj biti - na velikome gradilištu inozemnog super-marketa koji se gradilo u blizini sela. Potrčko je već nekoliko dana bio angažiran kao šegrt na tome gradilištu - "Donesi čekić!", "Ukopčaj

bušilicu u struju!", "Dovezi pijeska u tačkama!" "Odnesi ove fosne!". Svakoga jutra, oko šest, Potrčko je dolazio na svome biciklu, sa svrakom na ramenu, približavajući se ovome velikom začaranom kraljevstvu sa strepnjom i uzbuđenošću, jer nikada nije znao kakve će ga danas smrtonosne opasnosti čekati, protiv kakvih će se danas bijesnih nemani morati boriti, kakva će oružja danas čvrsto stiskati u svojim šakama...

Tako je bilo i tada. Majstori-zidari krmeljivih, neispavanih očiju su se okupili pred metalnom konstrukcijom unutar koje se polako rađao budući mali El Dorado hrane, odjeće i igračaka. Tmurna atmosfera je vladala toga jutra, tamo na gradilištu; možda i tmurnija nego inače. Hladnoća je bockala osjetljiva tijela koja su tek izašla iz topline svojih kreveta, a magla se igrala s ljudima, skrivajući od njihova pogleda sve malo manje predmete - o, da ste samo malo bolje poslušali toga jutra, ondje na gradilištu, čuli biste razdragan smijeh razigrane magle dok je namjerno prkosila tim velikim snažnim tjelesima. Bezvoljno mrmljanje i brundanje - tek poneko "'broj'tro..." - ljudi nedružljivo zagledanih u tlo, grebanje teških koraka po blatnoj zemlji, šmrkanje i pljuvanje, kašljanje i psovanje... Žalosno i turobno.

Zvrn-zvrn! koji se začuo iz magle označio je dolazak uvijek nasmiješenoga Potrčka. Neki od majstora su bili ljuti upravo zbog toga što je taj vražji dečko

uvijek bio veseo. "Vidjet će on kad se oženi, kad bude mor'o zarađivat' za kruh! Neće mu onda bit' do smijeha!".

"Dobro jutro!", usklikne Potrčko kad je naslonio bicikl na ogradu od dasaka koja je opasivala gradilište. "Što danas radimo?"

Nekoliko lica ga prezrivo pogleda kao da im je upravo, bez pitanja pred nosom pojeo posljednji kolač od brusnica.

Kraa!, uzvikne svraka na njegovu ramenu kad mu nitko nije odgovorio. Potrčko je već navikao na to da su ti ljudi ujutro mrzovoljni i da bi se više mogao napričati sa svojim biciklom nego s njima, ali to će se sve promijeniti čim se magla razide i sunce ih pomiluje svojim prvim jutarnjim zrakama.

Kad su popili jutarnju kavu iz termos-boce polako su se rasporedili na svoja radna mjesta i začulo se prvo tuckanje, pa zatim bušenje, pa grebanje i zvrndanje. "Mali, donesi mi vaservagu!", uzviknuo je netko i Potrčko je bez pitanja krenuo na posao. Radni dan je počeo!

Sve bi na tome i ostalo da u nekoliko sati toga prijepodneva netko od majstora na skeli nije poslao Potrčka u unutrašnjost građevine po "...one letve što sam ih tam' naslag'o kod zida!" Potrčko je stao pred ulaz u mračnu nutrinu zgrade - svi radnici su u tome trenutku bili negdje gore na metalnoj konstrukciji, raštrkani i zadubljeni u svoje bučne poslove - i sumnjičavo zaškiljio unutra. Sivi betonski zidovi su krili mračnu unutrašnjost kojoj ni sunce toga dana nije

htjelo posuditi koju zraku svjetlosti. A negdje tamo unutra, usred toga mraka, stajale su letve.

Kraaaa!, reče svraka kao da čita Potrčkove misli. "Da", odgovori joj ne skidajući pogleda s ulaza, "legenda kaže da se u ovoj pećini nalazi uspavani goblin koji na vratu ima ogrlicu od suhoga zlata. A baš tu ogrlicu moramo odnijeti našem gospodaru. Osim što moramo biti oprezni da ne probudimo goblina, moramo-"

"Ajde više, šta stojiš k'o trut?!", drekne majstor koji ga je poslao po letve. Stajao je visoko gore, na trećoj razini skele i bijesno promatrao mladića. "Ajde, nemam cijeli dan!"

Gospodar je loše volje jer je nestrpljiv, pomisli Potrčko. *A kako i neće biti nestrpljiv kad će uskoro postati vlasnik najvrjednije stvari na svijetu!*

Pogleda svoga pratitelja na ramenu - a on mu uzvрати pogled - duboko uzdahne i nestane među sjenama. "Moramo se dobro paziti", šapne maloj ptici koja se u mraku uopće nije vidjela, "priča se da goblin ima demonske sluge koje ga čuvaju. Pazi se..." Kao da ga ptica razumije - pa ako se brije svako jutro, zašto onda ne bi i razumjela ljude? - osjeti njen kljun na svome uhu - lagan doticaj, drhtav. Doticaj podrške.

Uskoro su mu se oči privikle na tamu. I ugledao je unutrašnjost goleme goblinove pećine. Mnoštvo dugih šiljatih stalaktita je visjelo sa svoda pećine, a stalagmiti su se pružali u vis poput kandži neke pretpotopne

zvijeri. Oštri i ljigavi, spremni da zamahnu i raspore vam utrobu. Zvuci neprestanog kapanja vode koja se nakupljala tko zna odakle odjekivali su prostorom kao da neki neuvježbani orkestar pokušava odsvirati najnježniju melodiju koju možete zamisliti. Svugdje tama, samo ponegdje neki odbлесак svjetlosti s kapljica vode i strašna hladnoća. Potrčko je osjetio kako mu tijelom prolaze kolone i kolone novih ježuraca, a srce mu počinje sve jače kucati. Čak se i svraka na njegovu ramenu šćućurila zaogrćući se svojim perjem, pokušavajući se ugrijati. Ili je to bilo zbog straha?

Pećina je bila prostrana, ali opet ne toliko da bi se mogao izgubiti u njoj. Nekako je znao da se spavajući goblin nalazi negdje ravno pred njim. Nije da ga je vidio ili čuo. Jednostavno je znao. Imao je taj osjećaj. Možda je to odlika velikih pisaca. Imati intuiciju za pustolovinu, da bi ju kasnije mogao opisati. A možda je u tome i svraka imala svoje prste. Pardon, kandže.

"Idemo", šapne i strese se kad se njegov šapat počeo odbijati od stalaktita poput gumene loptice. Kad je utihnuo, Potrčko duboko udahne i krene u unutrašnjost, ususret neizvjesnosti i opasnosti. Koraci su mu tupo udarali po glatkom i mokrom stijenju - i strašno, strašno klizavom - možda čak klizavijem i od stotinu puževa balavaca koji se utrkuju na ledu! - a hladan zrak koji je strujio oko njega, tjerao mu je suze na oči. Nije znao koliko je vremena prošlo, kad je osjetio

kako mu je svraka snažno kandžama pritisnula rame, kao da ju je nešto uznemirilo.

"Što j-", htjede Potrčko upitati, kad se iz tame začuje snažno lepetanje krila koje se nemilosrdno približavalo. "Evo goblinovih slugu! Čuli su da dolazimo!", reče Potrčko izbuljivši oči kao da će tako bolje vidjeti u mraku. U tome trenutku, iz mraka pred njim izletjelo je nešto sivo i krilato, veliko gotovo kao i sâm Potrčko. Debelo tijelo zmije s palucavim jezikom imalo je šišmišja krila, prekrivena gustom dlakom koja je šuštalala dok je stvor mahao krilima i približavao se Potrčku i njegovoj ptici. On instinktivno napravi nekoliko koraka unatrag, oklizne se i sruši na tvrdi stijenu, nemoćan da ustane, nemoćan da se brani od čudovišta. Vidio je on mnoga čudovišta u svome životu - o, bez sumnje je vidio! - ali u ovakvim trenucima, to vam ništa ne znači.

Svraka odleti s njegova ramena i kraćući zaleti se prema stvoru mnogo većem od sebe. Leteća zmija je drhtavo letjela palucajući jezikom, pokušavajući otkriti što se to uzletjelo oko nje - tek tada je Potrčko primijetio da stvor nema oči - a i što će mu u ovakvome mraku? Za to vrijeme, Potrčko se uspio donekle sabrati i otpuzati iza jednog širokog stalagmita. Unezvjereno je promatrao nejednak dvoboj između male crne ptice i golemog čudovišta koje je zamahivalo svojim zmijskim tijelom pokušavajući uloviti svraku i zgnječiti ju jednim stiskom. Ali, ptica je vrlo spretno

izbjegavala svaki monstrumov napad, izmičući se i svaki put ključnuvši zmiju u potiljak. Čudovište se nekoliko puta, u žaru borbe, punom brzinom zabilo u stršeće stalaktite, svaki put bolno jauknuvši - više je to bio zvuk zaglavljenog cirkulara, ali neće sad cjepidlačiti - a svraka je svaki njegov jauk nagradila još jednim ubodom svoga malog, ali oštrog kljuna u stvorovu glavu. Nakon jednoga udarca u zid pećine, stvor se srušio na pod i nespretno zalupao krilima prevrnuvši se na leđa, kao da se ne zna kretati na tlu. Skvičao je poput štakora uhvaćenog u zamku, udarajući krilima i repom oko sebe, a mala je svraka strpljivo letjela oko njega, iskorištavajući svaku priliku da mu zada još jedan ubod. Prošlo je već poprilično vremena i Potrčko se već počeo pitati koliko će ptica još to moći izdržati, kad je monstrum glasno urliknuo, iz njegova grla se začulo šumljenje poput vodopada, a onda se stvor umirio i ostao nepomično ležati na podu.

Svraka još jednom krakne i vrati se Potrčku na rame. "Sredila si ga...", reče on s mješavinom iznenađenja i sreće na licu i u srcu. "Sredila si ga!" Kao da mu želi pokazati svoju privrženost, svraka ga nježno pomiluje kljunom po uhu. I Potrčko je bio sretan. "Dođi, ljepotice moja", reče joj prekoračivši mrtvoga stvora, "Idemo po ogrlicu!"

Do cilja više nisu susreli niti jedno čudovište - kao da su se goblinove sluge uplašili kad su čuli posmrtnu jauku svoga

druga negdje tamo u pećini, pa su se posakrivali u mračne duplje u stijenama i sada tamo drhture poput lista na vjetru. Mala je ptica ponosito stajala na ramenu svoga prijatelja, spremna opet poletjeti i još jednom pokazati oštrinu svoga kljuna, a Potrčku je, unatoč neprovidnoj tami, na licu lebdio smiješak. Zbog ovakvih je pustolovina volio svoj život!

Uskoro se među sjenama nazrela još tamnija sjena; sjena koja je imala oblik i koja je disala. Stigli su do spavajućeg goblina! Potrčko je pokazao ptici znak prstom da bude tiha, a ona mu je svojim sitnim svjetlucavim očima dala znak da je razumjela. Počeo se šuljati prema nevelikom tijelu koje je ležalo sklupčano na hladnome i mokrome podu pećine, poluglasno predući poput najsretnije mačke, kao da je ta pećina i taj mokri pod najtopliji i najugodniji krevet koji je ikada napravljen. Oko vrata mu se kočoperio debeo zlatni lanac načičkan raznim privjescima neobičnih oblika koji su Potrčka podsjećali na minijaturne kosti ili na tulipane, nije bio siguran.

Goblin je sklupčao ruke pod glavu, čvrsto pritisnuvši ogrlicu uz vrat - bila je to vrlo ružna spodoba, koliko je Potrčko mogao vidjeti u mraku, prljave masne kože, dugih šiljatih ušiju i nosa koji je izgledao kao velika mrkva.

Svraka je lagano kljunom zagrebla Potrčkovo uho proizvodeći čudan grgljav zvuk, kao da je upravo progutala sapun. Potrčko ju je pogledao ne shvaćajući što mu

pokušava reći, pa je zaključio da je to vjerojatno samo njen način izražavanja straha - o, kako se samo bio prevario! Da joj je samo malo bolje pogledao u oči, da je pogledao način na koji su bljesnule, shvatio bi. Shvatio bi i ne bi bilo...

Njegov pogled je bio prespor da bi uhvatio brzinu kojom se goblin podigao u stojeći položaj, jednu ruku skvrčivši u položaj za napad - Bože, kolike je samo pandže imao; možda je kod goblina rezanje noktiju jedan od smrtnih grijeha? - a drugom bijesno stišćući ogrlicu. Nije bio osobito visok, možda Potrčku do pupka, ali mu je lice odavalo neviđeni bijes. Razjapio je čeljusti otkrivajući stravično duge i oštre zube, ne skidajući pogleda s Potrčka. A na njegovo iznenađenje, svraka ovoga puta nije poletjela s njegova ramena u boj s čudovištem. Ostala je nepomično stajati kao da je hipnotizirana goblinovim crnim pogledom.

"Mislio si mi ukrast' ogrlicu, a?", prosiktao je stvor glasom koji je podsjećao na juhu od pokvarene rajčice i trulih jaja. Potrčko je bio zatečen. Nikada još nije čuo tako odvratn glas.

"Mislio si da te neću čut'? Mislio si da spavam poslije sve one buke šta si napravio?!"

Potrčku je srce tuklo u duetu s mućkanjem sadržaja želuca. Bilo mu je slabo, a pred očima su mu počele plesati žute točkice. Goblin je bijesno skočio uvis i udario svojim širokim stopalima o pod

pećine. Sve se zatreslo. Potrčko je osjetio kako ga noge izdaju i pao je na stražnjicu. Negdje u daljini se začulo kako netko nešto uzvikuje (nešto kao: "...žte! 'šičese!'")

"Mene si mislio pokrast?", dreknuo je goblin i još jednom skočio tresnuvši nogama svom snagom u dno. Potrčko htjede reći svraki da poleti prema čudovištu, da ga napadne - jer ipak je kraljeva zapovijed važnija od svega, pa čak i vlastitog života, i ako kralj naredi da mu se mora donijeti ogrlica, onda mu se mora donijeti ogrlica! - ali kad je pogledao rame, shvatio je da je prazno. Ptica je nestala.

Panika koja se u trenu stvorila u njemu, obuzela mu je sva čula i ulila neku novu snagu u njegovo malaksalo tijelo. Skočio je na noge odlučan u nakani da uzme ogrlicu iz goblinove ruke bez obzira na duge zube i još duže nokte koji su ju čuvali. Izvana se začulo još ljudskih povika, ali Potrčko ih više nije slušao. Ovo je bilo važnije. Ovdje se odigravala bitka na život i smrt. O ovoj ogrlici ovisi budućnost jednoga kraljevstva! Nije bitno što ljudi vani viču. Ako mu šalju pomoć - možda je svraka odletjela van upravo zbog toga, da dovede pomoć! - onda odlično! Ako ne, nije bitno.

Potrčko se upravo spremio skočiti kad ga je goblin preduhitrio i bacio se prema njemu. Oštre pandže zarile su se u Potrčkovu ruku, parajući mu kožu i meso, ali ne zadajući mu bol. *Veliki ljudi ne osjećaju bol*, pomislio je Potrčko dok je pokušavao izvući oštre prljave nokte iz

svoga mesa. Goblin je bijesno trgao rukama sve više raskrvarujući Potrčkovu majicu, režeći i škljocajući zubima. Drugom rukom je i dalje čvrsto stiskao ogrlicu ni na tren ju ne puštajući.

Vrtjeli su se tako nekoliko trenutaka u luđačkome valceru, udarajući leđima u zidove, derući kožu jedan drugome, vičući i urličući. Sve dok nisu izgubili ravnotežu i srušili se na tlo - Potrčko je svom snagom pao preko maloga goblina pritisnuvši ga na grbavoj podlozi. Goblin je bijesno dahtao pokušavajući se izvući, pokušavajući zagristi Potrčkov vrat, ali zbog svojih velikih ušiju i dugog nosa, nikako nije mogao okrenuti glavu prema svome cilju.

Kad je shvatio da od toga neće imati nikakve koristi, počeo je mlatarati nogama po zraku i udarati u pod. Od svakoga udarca, pod pećine se sve više tresao - negdje u daljini opet su vikali ljudi, ali Potrčko nije mario. Zgrabio je goblina zdravom rukom za vrat i snažno stisnuo. Goblin je sada suho siktao dok mu je iz usta sukljala smeđa pjena vonjajući po tvorovim iznutricama.

Gušenje je potrajalo dosta dugo i kad je Potrčko već pomislio odustati i prepustiti se čudovištu - jer više nije imao ni malo snage - goblin je naglo utihnulo i prestao se micati. Pjena koja mu je sada prekrivala veći dio glave, šušteći se počela topiti, a šaka koja je stezala ogrlicu se opustila.

Potrčko je iščupao goblinove nokte iz svoje nadlaktice - čudno, uopće nije osjetio bol! - i zgrabio ogrlicu s poda. Trebalo mu

je nekoliko trenutaka da se orijentira u polumraku, a tada je krenuo van osjećajući se sve sretnije i slavodobitnije što se približavao izlazu iz pećine i dnevnom svjetlu.

A onda ga je vani dočekalo najveće iznenađenje.

Očekivao je da će ljudi, kad ga vide kako izlazi s ogrlicom, radosno uzviknuti - "*Uspio je! Uspio jeee!*", uzeti ga na ruke i pronijeti kroz cijelo selo, ali kad je provirio van i kad su mu se oči priviknule na svjetlost, dočekalo ga je nešto neobično.

Desetak ljudi koji su radili na tome gradilištu, stajalo je okupljeno u krugu, šokirano zagledani u nešto što je ležalo među njima. Prvo što je Potrčko palo na pamet kad ih je tako vidio bilo je - *to je moja svraka!* Ali, nešto u ponašanju tih ljudi, u zgranutim, drhtavim glasovima koji su izlazili iz njihovih grla, u povremenim šmrcajima, govorilo mu je da to u što gledaju nije ptica.

"Što se dogodilo?", upitao je, na trenutak zaboravljajući na svoju uspješnu misiju i ogrlicu koju je držao u ruci. Prišao im je da vidi u što su tako duboko zagledani, ali od njihovih skupljenih tijela nije mogao vidjeti ništa. Ipak je on bio nježna spisateljska duša, mnogo manji od njihovih radničkih mišićavih tijela. "Što je bilo?", ponovio je pokušavajući se progurati među njima. Nitko nije pokazivao ni najmanju namjeru da mu odgovori.

"Ostavi ih neka tuguju", osjetio je nježan šapat u desnome uhu. "Dogodilo se nešto loše. Pusti ih."

Potrčko je naglo okrenuo glavu, umalo srušivši sitnoga šaptača koji mu je stajao na ramenu. "Ptica!", uskliknuo je oduševljeno. "Moja mala svraka! Gdje si nesta-" Tada je shvatio da je onaj glas koji mu je maloprije šaptao pripadao ovoj ptici. Životinja ga je mirno promatrala, onako kako su ga sve dosadašnje svrake uvijek promatrale. Tiho i s razumijevanjem, kao da već znaju sve što će se zbiti i zbog toga su ravnodušne. Tako ga je promatrala i ova svraka.

Samo što je ova svraka maloprije govorila ljudskim glasom.

"Kako-", počeo je Potrčko, ne znajući što bi zapravo upitao, kad je ptica otvorila svoj mali crni kljun i iz njenoga pernatoga grla, izašao je tihi šapat, jedva čujan.

"Dogodilo se nešto strašno. Užasno", prošaptala je ptica gledajući ga ravno u oči - njene crne odjednom su poprimile nekakav čudan odsjaj, gotovo tužan...

Pa dobro, pomislio je Potrčko, *ako može govoriti, zašto ne bi mogla biti tužna? Stvarno sam ja malo čudan!*

"Zašto nikada prije nisi govorila? Mogu li sve svrake govoriti?", raspitivao se Potrčko, potpuno zaokupljen tim novim saznanjem. "Zašto mi ni jedna svraka prije nije ništa govorila?"

"Neka te to ne brine", rekla mu je ptica. "Moram ti reći nešto-"

U tome trenutku, jedan od ljudi - koji su još uvijek stajali na okupu poput galebova dok igraju bingo - je čučnuo i zagrmio dubokim glasom: "Pa dobro, 'oće i'ko zvat' hitnu? I policiju?"

"Šta će ti policija?", upitao je netko u grupi. "Nije se dogodio zločin!"

"Otkud da znam šta treba napraviti kad sam prvi put to doživio?"

Još su se nešto svađali ljudi, ali Potrčko ih više nije slušao. Nešto ga je oko srca naglo zazeblo.

"Što se dogodilo ovdje?", tiho je upitao svraku da ga ljudi ne čuju (nitko još nije primijetio da je on izašao iz pećine). Svraka je na trenutak spustila glavu, kao da se nećka hoće li odgovoriti ili ne, a zatim je rekla: "Kad si ušao u zgradu, jedan potporni stup je pukao. Ljudi na skeli su osjetili podrhtavanje i svi su brzo sišli dolje i odmaknuli se od zgrade, prije nego je bilo prekasno."

"A ja..."

"A ti nisi", dovršila je svraka Potrčkovu rečenicu. On je zgranuto pogledao zgradu - dok mu se u stomaku razlijevala rijeka najčudnijeg osjećaja kojeg je ikada iskusio. Gorka i slatka istovremeno, i tupa. Tupa poput najstarijeg noža na svijetu. Tek sada je pojmió zgradu čija je jedna strana bila srušena, napola zatvarajući ulaz u nju. Ostatak zgrade se opasno nakrivio na jednu stranu, samim čudom još stojeći na okupu.

Sljedeći cilj Potrčkova promatranja, bili su ljudi u skupini. Jedan je uzbuđeno govorio na mobitel o rušenju, o povrijeđenima... o mrtvima.

Potrčko je zgroženo pogledao svraku.

"Ali, ja nisam mrtav! Pogledaj me, stojim ovdje! Hej", viknuo je potrčavši prema čovjeku koji je telefonirao. "Pogledajte me, živ sam! Pogledajte me!!"

Vikao je i vukao ga za majicu i hlače, ali čovjek kao da ga je namjerno ignorirao. Niti je itko od ostatka ljudi ičim pokazivao da ga čuje ili vidi. Potrčka je iznenada uhvatila najveća panika koju je osjetio u životu - čak veća i od onda kad je u onome podzemnom gradu bježao od čopora najvećih zmijoštakora koje je ovaj svijet vidio!

"Ali ja nisam mrtav...", rekao je Potrčko prepuklim glasom, pustivši čovjeka i okrenuvši se leđima od ljudi. Tada je živnuo. "Čekaj malo! Ako stojim ovdje, onda ne mogu ležati tamo u krugu! Ako sam ovdje, onda nisam tamo!" Slavodobitno se okrenuo prema ljudima namjeravajući stati među njih i pogledati toga šarlatana koji tamo leži i pretvara se da je on, kad je začuo svračji šapat.

"Bolje nemoj ići tamo."

"Zašto?", upitao je Potrčko pomalo frustriran.

"Nije lijep prizor. Komad betona te pogodio ravno u glavu... I nije mnogo ostalo... Onaj što te poslao u zgradu je ušao unutra i izvukao te van."

"Ali, ali...", nemoćno je mucao Potrčko, "ako sam stvarno mrtav... Ako tamo ležim... Kako onda mogu ovdje stajati? I kako si ti tu sa mnom? Jesam li duh?"

"Ne", reče svraka, "nisi duh."

"Nego što onda?"

"Anđeo."

Potrčkov pogled je u tome trenutku bio kao da se nekoliko trenutaka prije toga upravo okupao u moru punom feferona.

"Od svoga rođenja", rekla je svraka, "čak i prije njega, ti si bio anđeo. A anđeli se šalju na Zemlju da bi obavili neku misiju. Tvoja misija je bila pomagati ljudima oko sebe, olakšavati im njihove svakodnevne živote, ulijevati trunku sreće u njihovu tmurnu svakodnevicu. I sada je tvoja misija završila. Vrijeme je da se vratimo."

"Gdje da se vratimo?", upitao je Potrčko ne shvaćajući potpuno ono što mu je ta mala ptica upravo ispričala. "I tko si ti zapravo?"

"Ja... i sve ostale svrake koje su te pratile u tvome životu, smo bili tvoji Vodiči, ili ako hoćeš, Anđeli čuvari. Mi smo pazili na tebe, čuvali te od opasnosti, brinuli se da izvršiš svoju misiju. Sada je vrijeme da krenemo."

"Ali, gdje da krenemo?"

"Tamo gdje pripadamo."

"Ja pripadam ovdje!", odlučno je rekao Potrčko, ukipivši se na mjestu toliko snažno da ga ne bi mogla pomaknuti niti tri svjetska prvaka!

"Ne, više ne pripadaš. U ovome svijetu, ti si mrtav. U ovome svijetu, tebe više nema. Ljudi će te oplakivati neko vrijeme, nekima će biti žao, nekima neće i život će ovdje nastaviti ploviti bez tebe, kao što je plovio prema neizvjesnoj budućnosti dok si i ti bio na tome brodu. Ti ovdje više ne pripadaš."

"Ali, zašto mi niste rekli da sam anđeo? I da imam misiju i sve to? Zašto mi to nitko nije rekao? Cijeli moj život je bila laž!"

Negdje u daljini su se začuli zvuci sirene. Hitna ili policija su jurili punom brzinom na mjesto nesreće; na mjesto gdje je umro jedan anđeo.

"Tvoj život nije bila laž", rekla je svraka očiju čvrsto zapiljenih u Potrčkove. "Tvoj život je bio baš onakav kakav je trebao biti. Proživio si ga baš onako kako si ga trebao proživjeti. Da ti je netko rekao da si anđeo i objasnio ti misiju, kako bi se ponašao? Bi li išta promijenio u svome ponašanju?"

Potrčko ju je gledao nemoćan da išta kaže.

"Zašto se ne sjećam da sam anđeo?", naposljetku je upitao. "Ako sam živio prije... Prije nego sam se rodio ovdje, zašto ne znam da sam zapravo anđeo?"

"Ovo je potpuno drukčija stvarnost od one u kojoj žive anđeli. Ovdje, ti živiš normalnim ljudskim životom. Dok si živio ovdje, ti nisi bio anđeo. Ti si bio čovjek. Ljudi ne mogu vidjeti anđele, ne mogu ih

pojmiti. Da ti je netko i rekao da si anđeo, ne bi mu vjerovao."

"Kako ne bi? Ja sam pisac! Ja sam maštovit čovjek!"

"A zašto si onda tako skeptičan prema svemu ovome što ti sada govorim?"

"Ja... ja...", zamucao je Potrčko, ali prije nego je išta rekao, svraka je prošaptala: "Hajde, nemoj se opirati, nema smisla. Kreni za mnom, prati me. Kad se vratimo, sve ćeš shvatiti", završi svraka i poleti s Potrčkova ramena.

"Hej", vikne on, "kako da te pratim? Nemam krila! Zar anđeli nemaju krila?"

"Imaju u ljudskoj mašti. Dođi, krila ti ne trebaju. Samo pomisli na let. Hajde."

Dok se svraka polako udaljivala, Potrčko je, preplavljen bujicom neopisivih osjećaja, još jednom pogledao u ljude - oni su i dalje zurili u tijelo na tlu, zaokupljeni pitanjima kako se to moglo dogoditi i što će se sada zbiti s gradilištem - a zatim je sklopio oči, duboko udahnuo i pomislio:

Anđeo. I nije tako loš završetak. Htio sam postati najveći pisac na svijetu i pisati

uvrnute priče, a na kraju sam postao lik jedne uvrnute priče. Baš dobro.

Pomislio je da leti... i svijet se potpuno promijenio.

* * *

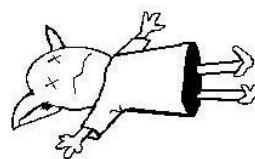
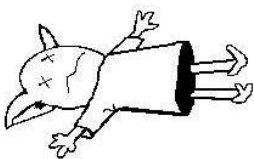
Eto, to je ta obična priča o običnom mladiću koja je završila na neobičan način. Možda ju ni sâm Potrčko ne bi bolje napisao. Vjerojatno se ne bi ni malo razlikovala od moje. Jer, ako itko zna kakav je Potrčko imao život, onda sam to ja.

Nadam se da vam se svidjela ova priča. Ako nije, žao mi je. Ako jest, nadam se da vam nisam upropastio drugo poluvrijeme utakmice. I da vam pile u pećnici nije zagorjelo.

Oh da, možda ste se zapitali, kako to da znam sve te stvari o Potrčku? Pa čak i ono što mu se desilo nakon smrti. Pa, reći ću vam samo ovo:

Od svog tog silnog pisanja, užasno me bole prsti.

Pardon, *pandže*.

Pripadnik mlade Generacije 21, Danijel piše o raznovrsnim temama. Katkad s humorom, a katkad s jezom...

Danijel Bogdanović

DRAVA KRVARI NOĆAS

Noć. Telefon.

ZVRRRRNnn...!! *ZVRRRRNnn...!!*

ZVRRRRNnn...!! ZVRRR-KLIK!

"Mmda..."

"...hhh-hhhh-h..."

"Da, tko...?"

"... Mirna... pomozi mi, molimhhh-hhh-hh..."

"Molim, 'ko je to...? Halo?"

"Hhhh-hhhhvoda ulazi u... auto... Bože, svugdhhh je!"

"Ma 'ko je to? Pola tri je ujutro, ženo božja!"

"Mirna, zhhhvi nekoga! Cesta jehhhh-hhh zalhh-hena... Svugdje je voda..."

"Kakva voda? Šta...?"

"Sletjehhhh-hhhDravu, proklizhhh-hhh auto... hhhBože, taj čovjehhhh-hh..."

"Dobro, 'ko je to?! Sklopit ću sluša-"

"Mirnhhh brzo! Sve se zaglavihhh-h... ni vrata ni prozore ništahhh-h-h... zarobljena, Mirnaahhh-hh-hlim teeee!"

"Kako znaš moje ime?! Halo!"

"Voda mi je do koljehhh-hh... hhh-htalno ulazi ne mogu izaći, Mirna! Umrijehhh-

hhhovdje!! Ne želim umrihh-hh...hh-hmozi mi ne želim umrijetiii!!!"

"Slušaj! Ne znam odakle me znaš, ali nije mi do zajebancije u ovo d-"

"Hhhh-hh-hhh-hhnazvao... Mirna, ništa nhhhje istina! Mhhh-hslila sam da je, ali laghhh-h je molim..."

"Hoćeš presta-"

"... te, rechhhh-hhh-hhh da ju volim i pazhhh na nju ja ću umrijeti znam thhh-hh... rekao jehhhh-hh si ti u Drahh-hhvi a ti si me zvala topila shhh i jhh sam žurh-h-hh-hhhhsad u vodi..."

"Ma znaš š-"

"... hhoda mi je došla do trbuha užahhh-h je hladno mislim da hhhh-hh-hhrznuti..."

"Ma koja voda?! Koji kurac si narkomanka il' šta? Mene si našla zv-"

"...hhh-hh-hhje lagao ne vjerhhhh-h-hh-h kad nazovehhh-hh-hhh ...signal hhslabio Bože strah mehxxx-hhh..."

"Ne razu-"

"Hhhh-hh-hhh..."

"Koji vrag to šušti stalno?"

"Hhh-hnazovehhh-hhhne vjerhhh-hhh..."

"Halo!"

"Hh-h... Mirna!!"

"Znaš šta, više mi..."

"NE VJEhhh-hh-h!!!"

"Ma 'ajde u kurac! Zovi svećenika, njegov je posao vjerovanje, a ne moj!"

KLIK!

Ista noć. Isti telefon.

ZVRRRRNnn...! ZVRRRRNnn...! ZV-KLIK!

"Šta je sad opet?!"

"Šššš... Poslušaj Dravu, Mirna. Zar ju ne čuješ kako krvari noćas?"

"Ha?! Tko to-"

"Ššššš, Mirna, budi tiha. Reci mi, čuješ li ju kako teče? Gusta... Masna... Poput krvi, Mirna. Drava je noćas krv... "

"Mene ste našli noćas zajebavat', jebem vam-"

"Poslušaj ju, samo na trenutak... Čuješ li njen gust tok? Tok umirućeg života... Srce koje se gasi... Dah koji zauvijek ostaje u grlu, neudahnut, neizdahnut... Duga smeđa kosa koja više neće biti češljana..."

"Ma marš, pederčino!!" *KLIK!*

ZVRRRRRNNnn...! ZVRRRRN-KLIK!

"Još jednom me nazovi i zvat ću policiju!"

KLIK!

ZVRRRRRNNnn...!KLIK!

"Pa dobro, što si se mene uhvatio? Zovi nekog drugoga!"

"Mirna Mirna... Moraš biti tiha... moraš *slušati* rijeku. Jer noćas, rijeka pjeva tebi. Samo tebi, Mirna."

"Ma daj, 'ko-"

"Pjesma rijeke koja krvari.... Divne su riječi..."

"...*boli me rhhhh-hhka mama čiko mi ju je porezaohh-hhh-hsvezana sam mama bojim hh-hhh mamaaa!!!...*"

"Halo?"

"...*mamah-hhh-hmozi miiii!!! Ovdje je vodaana i teta Anita ne diše ima krrrrrhhhh-hhh-hh!!!...*"

"Halo! Halo, Petra? Petra, jesi to ti? Petra!"

"Lijepa je pjesma Drave, zar ne... Mirna?"

"Ja ć-"

"Šššš... poslušaj ju još malo..."

"... *u autuhhh-hhh-hh...oda je hladnahhh-hhh-h i ne mogu izaći mamaahh-hhh-hhh...*"

"TOJEMOJEDIJETEŠTOSIJOJUČINIO GADE?!!!"

"...*mamice...*"

"Zar nije tužno pustiti Dravu da krvari...?"

"Što hoćeš od nas?! Hoćeš novac?!"

"Hoću samo da Drava prestane krvariti, Mirna... Hoću da prestane pjevati svoju tužnu žalosnu pjesmu, tako lijepu... tako lijepu..."

"GDJE SU?!"

"Duboko..."

"Bože, gdje su?! Što si im učinio?!!!"

"Petra sada pliva dolje, Mirna... ona i njena teta... Zar nisu užasna njihova tijela, tako uznemirena, koprcajuća i crvena, zar nisu slatka... Šššš... čuješ li dah...? Posljednji dah svoje kćeri...?"

"NEEEEE!!! Zvat ću policiju!!!"

"Divno je... podijeliti posljednji pogled... posljednji treptaj tijela svoga tijela s drugima, Mirna... Zovi policiju... Oni će znati cijeliti

rane od kojih Drava pati noćas... Anita je povrijedila rijeku, ranila ju je... udarila metalnim strojem koji reži..."

"Ti si gurnuo auto!!! Ti si ih svezao unutra Bože pomoziii! Zašto mi to radiš?!!!"

"Oslobodi Dravu, Mirna... Oslobodi ju nametnika... ta tijela što plutaju -oh, gledaj ih kako su divna, smirena, blažena! - samo prljaju, zagađuju... Mirna, dođi po leš..."

"NEEEEE!!! NEEEEE!! Božebožebože...! Gdje... gdje..."

"Ne boj se... ja sam s tobom, Mirna..."

"Bože bože... Idem Bože idem Bož-" *KLIK!*

Ista noć. Drugi telefon.

ZVRRRRNnnn! *ZVRRRRNnnn!*

ZVRRRRNnnn! *ZVRRRRR-*

KLIK!

"Molim..."

"Davorhhh-hhh-h ...etjela *samh-hh-h...*"

"Šta...? 'Ko je...?"

"*Hhh-hhh*šla sam po Petru... *hhh-hhh-h ...u vodi... u authhh-h...*"

"Mirna, jesi to ti..."

"*Dhh-ha!* S autom *h-hhhh-hhh-hh...*"

"Kakvi su to zvukovi? Puštaš vodu u wc-u?"

"*Biohhh-hh-h...* taj čovjek... *slehh-htjela... Petrahhh-hhmrtvahh-h...*"

"Jesi ti pijana? Kojeg vruga zoveš u ovo doba?"

"Mislim *hhh-hh* moja krv... udarila sam..."

"Šta si razbila glavu na wc-u? Napila se i sad braco mora dolaziti u sp-"

"*Uhhhh*mirem u rijeci!! *Peth-hhra* se *hh-hhtopila!*"

"Mirna, što to govoriš? Ne šali se s tim stvarima!"

"*Molhh-hh* pomohhh-h... voda...*hhh-hh-hh* i Anita...*hh-h...*"

"Mirna, molim te prestani..."

"Taj čohhh-hhvjek... Ne slušhh-hhh-hhnazove... on je zloh-hhh-hhh-hh!!! ...moć!!! *Hhh-hh...*"

"Gdje ste?! Kakav čovjek, jebote?!"

"*Telhh-hh-hh-hfon...*"

"Mirna, ako se zezaš... Ako..."

"...*hh-hhh-hhhzihh-hh...*"

"Mirna!"

"...*hhhh-h-hhhhh...*"

"MIRNA!!"

"...*hhhhhh...*"

"Jebemti... Šta sad... Isuse..."

KLIK!

Ista noć. Isti telefon.

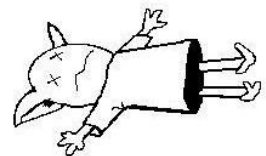
ZVRRRRNnnn...! ZV-

KLIK!

"MIRNA, JESI T-"

"Ššššš... Davore, znaš li da Drava krvari noćas...? Mnogo je mnogo krvi, Davore i zagađuje rijeku... Poslušaj ju kako pjeva... tužno i veselo..."

"...*ujo bole me rukhh-hhh-h čiko me svezh-hh-h u autu... mama ne diše ima krrrrhhh-hhhh-hh...!!!*"

Ivana insistira na srednjem inicijalu, a za to, kaže, ima i debelih razloga. Bilo kako bilo, radi se zacijelo o jednoj od najvažnijih mladih nada hrvatske spekulativne fikcije. Lani joj je dodijeljena SFERA za kratku priču, kao i prva nagrada na Istrakonovom natječaju. Ova priča joj je, kako mi je rekla, posebno draga.

Ivana D. Horvatinčić

DJEVOJKA U CRNOM

Tih sam dana bila sama sebi nekako čudna, kao podijeljena između ovog svijeta i nekog drugog, meni sasvim stranog i nepoznatog. Ne znam koji je tome bio razlog, što je dovelo do toga da se pretvorim u sjenu same sebe koja je tumarala gradom tražeći nešto, a nemajući pojma što. Bila sam kao izgubljena, kao u nekoj čudnovatoj omaglici - a zašto, zaista ne znam. Možda je uzrok tome bilo vrijeme koje se mijenjalo svakog dana, možda PMS, a možda i apstinencijska kriza pušača koji se pokušava skinuti s nikotina.

A možda je tome bila kriva i ona.

Prvi put sam je vidjela jednog vedrog, toplog prijepodneva dok sam šetala gradom i pokušavala razbistriti glavu od noćne more čiji me mučni osjećaj pratio otkako sam se probudila. Hodala je prema meni pognute glave, duge tamne kose koja joj je skrivala lice, od glave do pete odjevena u crno. Sa zanimanjem sam se zagledala u njenu pojavu koja je tako odudarala od vedrine dana, pitajući se zašto pušta kosu da joj pada preko lica, a ona je prošla pored mene ne udostojivši me pogleda, čak nimalo ne podigavši glavu. Kad sam se osvrnula da je još jednom pogledam, nije je više bilo,

valjda je zamakla iza ugla. Čudno, pomislila sam, pitajući se zašto je toliko moje pažnje privukla ta dugokosa djevojka u crnom, djevojka kojoj čak ni lice nisam vidjela. A moju je pažnju bilo zaista teško privući. Zaista.

Pa ipak, za ostatka moje šetnje kao da se neka sjena prevukla preko vedrog neba, a nisam više čula niti jednu pticu da pjeva. U moje srce se uvukao neki čudni nemir, gotovo kao da mi je, kako kažu stari ljudi, netko prešao preko groba, a neobična hladnoća zadrhtala mi je u kostima, tjerajući sve dlake na mojim rukama da se naježe. Čudno, mislila sam, zaista čudno.

Kad sam se vraćala kući, ugledala sam je ponovno. Stajala je pred kućom pored koje sam prolazila, u hladu visoke breze, naslonjena na željeznu ogradu. Njena ruka je držala cigaretu i prvo što sam osjetila bila je gotovo luđačka želja za barem jednim dimom. A kad je podigla cigaretu prema usnama, moj pogled se, slijedeći upravo taj mali moćni štapić duhana, našao na njenom licu.

Djevojka u crnom nije bila naročito lijepa, ali opet, daleko od toga da je bila ružna. No njene oči... Bile su velike, tamne i tužne, uokvirene tamnim podočnjacima, a kapci su joj bili otečeni, kao da je cijelu noć

i cijeli dan plakala. Fascinirana tim prekrasnim očima punim bola, zastala sam na trenutak, sasvim zaboravivši i na cigaretu i na sjenu koja je prekrila dan. Bol tako očita u njoj je bila tako poznata, a opet tako strana, toliko lijepa koliko i tragična, da sam zamalo ostala bez daha. U Djevojci u Crnom, jer to je ime dobila u mojim mislima, postojala je bol snažna koliko može biti snažna samo ljubav i zračila je iz nje toliko jasno, toliko nesumnjivo, da sam se zapitala kako je moguće da itko može proći pored nje bez da zastane, mazohistički očaran snagom njene tuge.

Gledala je ravno u mene, a opet, kao da je gledala kroz mene, kao da me nije vidjela.

Kao prikovana njenim pogledom, jedva sam natjerala noge da krenu dalje.

A kad sam se ponovno osvrnula, privučena njenom boli kao noćni leptir svjetiljkom, nje ponovno nije bilo.

Od tada, Djevojka u Crnom je prisvojila moje misli. Čudilo me to, zaista, jer nitko me nikad nije toliko fascinirao samom svojom pojavom - a kamoli svojom tugom. No ona je bila drugačija. Činila mi se toliko poznatom, a opet, bila sam sigurna da je nikad ranije nisam srela - jer da jesam, ne bih je mogla zaboraviti. Čak je i moja apstinencijska kriza nestala, potjerala ju je ta

tajanstvena Djevojka u Crnom. Pitala sam se tko je ona, zašto je u crnom, zašto je plakala... Činilo mi se kao da bih iz nekog meni nepoznatog razloga trebala znati odgovore na ta pitanja, no moja nutrina je vrištala neznanjem. Bile smo povezane, osjećala sam to iako nisam znala ni zašto, ni kako, ni čime. Osjećaj je bio snažan i iako si ga nisam mogla objasniti, vjerovala sam mu.

Brojne sam sate provela u samotnoj šetnji, a Djevojka u Crnom me pratila gotovo kao da je fizički bila pored mene. Jednako tako, a to sam jedva primjećivala, pratila me sjena koja se spustila na mene kad sam je prvi put vidjela, sjena koja je gušila sjaj sunca i ubijala pjev ptica. No to je bilo manje važno; moja novostvorena opsesija Djevojkom u Crnom je bila važnija od te glupe sjene koje se nisam mogla otarasiti, važnija od mene same, važnija od ičega...

Željela sam je ponovno vidjeti, pristupiti joj, razgovarati s njom, postaviti joj sva ta pitanja koja su mi se rojila glavom... I tražila sam je po gradu, pred onom kućom, no nje nije bilo.

A onda, sva su moja pitanja dobila odgovor kad sam je ugledala na groblju, u turobnoj povorci, ponovno duboko oborene glave. Hodala je odmah iza lijesa, malenog

bijelog lijesa, ruke položene na nj, prizor koji je natjerao moje srce da se bolno stisne. Djevojka u Crnom je hodala sama, bez potpore ikog iz povorke, hodala je pogureno, s kosom koja joj je ponovno skrivala lice, hodala je slomljeno, ali istovremeno snažno, kako je, vjerujem, jedino ona i mogla. Činilo mi se da mogu vidjeti trag koji su njene suze ostavljale iza sebe, biserne suze kakve samo bol snažna poput ljubavi može proliti, i jedna je suza kliznula i niz moje lice.

Okrenula sam se, ne mogavši više podnijeti pogled na Djevojkicu u Crnom koja je ispraćala plod svoje ljubavi, a bol je parala moje srce snažnije no što je to bilo normalno. Poželjela sam potrčati, pobjeći od te strahote, no nisam mogla, noge opet kao da su mi bile prikovane za tlo. Poželjela sam i plakati, no niti to nisam mogla, jer nakon one prve suze oči su mi ostale suhe poput baruta. Nije postojalo ništa što je moglo umanjiti bol koju nisam razumjela i koju nisam željela prihvatiti, jer ta bol nije bila moja, nije niti trebala biti moja, pripadala je samo toj nesretnoj Djevojci u Crnoj. Na trenutak sam osjetila i bijes prema njoj, bijes što je dio svoje boli prenijela na mene na način koji nisam shvaćala i koji se kosio s mojim razumom - no nisam mogla dugo

bjesnjeti na nju, ne nakon što sam je vidjela pogurenu, s rukom na lijesu. Pokušavala sam shvatiti, no nije išlo; pokušavala sam otići, no niti to nije išlo, a sjena koja me pratila me sad čvrsto obujmila, otimajući mi i ono malo mira što sam imala.

Kad sam napokon uspjela skupiti snagu i otići, hodala sam poput zombija, sasvim izgubljena, ne percipirajući ništa oko sebe, ničiji glas, nijedan auto, baš ništa. Kao u snu sam otvarala vrata ograde, otključavala nezaključana vrata kuće, ušla i uspela se na kat, do svoje radne sobe.

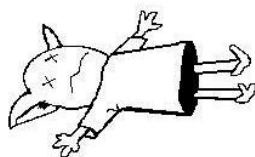
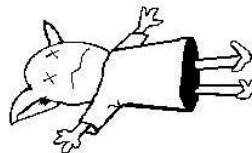
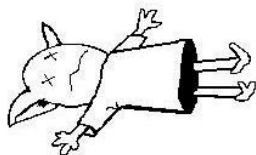
A kad sam zatvorila vrata sobe, zgranuto sam shvatila da u ruci držim zapaljenu cigaretu. Zureći u nju i pitajući se kad sam je uopće zapalila, odjednom sam osjetila dobro poznati okus duhanskog dima

u ustima. Zavrtjela sam glavom u nevjerici. Izdržala sam danima, pomislila sam, a sad sam pokleknula zbog glupog sprovoda i Djevojke u Crnom. Sjetila sam se nje dok je stajala pred svojom kućom s cigaretom u ruci, sjetila sam se nje s istom tom rukom na malom bijelom lijesu, i suze u mojim očima su zapekle. Protrljala sam oči rukom koja nije držala cigaretu i okrenula se.

A onda sam zateturala, nijemo vrisnuvši, jer nikakav glas nije mogao izaći iz mog već promuklog grla.

Tužne, tamne oči su me gledale iz ogledala.

Oči Djevojke u Crnom.

Dva teleskopa: Festival fantastične književnosti 2009.

IZVEŠTAJ SA 8. FESTIVALA FANTASTIČNE KNJIŽEVNOSTI

Biljana Kosmogina

Istra je krasan predeo Hrvatske, koji u letnjem periodu ultimativno širi džinovski suncobran izobilja turističke ponude i dinamike kulturno-umetničkih i zabavnih sadržaja, čiji neodvojivi deo čine mnogobrojni festivali. Rado se sećamo onih koje posetimo, a naročito onih na kojima učestvujemo. Imala sam čast boraviti tamo tri dana u gostima, povodom 8. festivala fantastične književnosti (FFK) od 7. do 9. augusta, koji je otpočeo u Pazinu, a onda 'prošetao' magičnim trouglom na relaciji: Pazin - Bale - Kringa, zahvaljujući sjajnoj organizaciji Jules Verne kluba iz Pazina, i suorganizatorima: udruzi Albus Pazin, Pučkom otvorenom učilištu Pazin, Turističkoj zajednici središnje Istre, Općini Bale, Knjižnici Bale i Općini Kringa.

Istinska draž i egzotika Istre leže u istarskom narodu i njegovim predanjima, misterijama i legendama, žilvernovskim jamama i pećinama, zakopanom blagu, duhovima, vanzemalcima, i svemu onom što rasplamsava maštu, inicirajući

organizatore da tradicionalno svake godine FFK bude u duhu druge teme - oblasti. Potpomognut književnim konkursima i frekventnim izdanjima zbirki priča i romana, ovaj festival je do sada predstavio i približio publici: onostrane civilizacije, stare bogove, vampire, divove, putovanja u budućnost, u prošlost, i sve drugo što podrazumeva žanr SF & Fantasy, koji svuda u svetu ima svoje poklonike: ljubitelje, simpatizere, a često i fanatike (ekstremiste).

Ove godine FFK nas je suočio sa dinosaur(us)ima. Prve večeri festivala u prijatnom ambijentu Pazinskog Kaštela koji datira iz 10. veka, podno kog zjapi grotlo Vernove inspiracije - ambis jame Pazinčice, pod organizacijskom i voditeljskom palicom Davora Šišovića, predstavljeno je nekoliko knjiga novih i već oprobanih autora, uz časopise i fanzine SF oblasti.

Rade Jarak, priznati prozaista i pesnik iz Hrvatske, otvorio je književno veče predstavivši svoj prvi roman SF žanra - *Strašni*, objavljen ove godine pod

pokroviteljstvom izdavačke kuće Zoro, koja godinama uspešno afirmiše SF u regiji. U Jarkovom romanu je poslednji dinosaur kao hiperinteligentno biće, pod udarom progonitelja - mnogo okrutnije i bahatije vrste - genetskih antipoda, nazvanih Novi.

Predstavljen je roman prvenac, poznatog fotografa Damira Hoyke *Xavia*, u izdanju zagrebačkog VBZ-a. Došli su do izražaja i fanzini "Parsek" i "Eridan", koji podstiču mlade neafirmisane autore, zatim renomirani SF časopis UBIQ, te radionica pisanja SF-a 'Laboratorij fantastike' Zorana Krušvara.

Prezentovani su i projekti u nastajanju. Prvo roman mlade spisateljice Ivane D. Horvatinčić *Pegazari*, o jahačima krilatih konja koji iz ljudskog sveta dolaze u mitsku zemlju Eponiju, da bi pomirili dve zaraćene vrste, a zatim animirani film o najpoznatijem istarskom vampiru *Jure Grando - štrigun iz Kringe*, autora Martina Babića, studenta animacije na Akademiji likovnih umetnosti u Zagrebu.

Centralno mesto večeri zauzela je zbirka *Priče o dinosaurima* nastala objedinivši maštovite vizije dinosaurusu, njihove karaktere i sudbine, u radovima hrvatskih, srpskih i bosanskih autora: Aleksandar Žiljak, Jasmina Blažić, Tamara Lujak, Sanja Tenjer, Pavle Zelić, Milena Benini, Zoran Krušvar, Robi Selan, Mirko Grdinić, Damir Janković, Ed Barol, Dragana Stojiljković, Zoran Vlahović, Anto Zirdum, Danijel Bogdanović, Ivica Milarić, Adnadin

Jašarević, Mario Rosanda, Ana Domini, Boris Švel.

U završnici prve večeri festivala, predstavila sam svoju knjigu fantazmorgazmičkih priča *F book* i nastupila performansom 'Cosmic Pussy Power'. U prvom delu, na *video beamu* je prikazan kompleksan odnos između Kosmogine i njenog roba, kidnapovanog vanzemaljca Slave-ka sa planete FakOrDaj, dok je u drugom, izveden *transgender dance* uz numeru *After Dark*.

Veče je završeno koncertom lokalne muzičke grupe Veja, koja je prisutne razgalila kombinovanjem elektronskih melodija, gajdi i bongosa.

Da je istarskim dinosaurusima FFK s razlogom posvećen, uverili smo se drugog dana, kada su učesnici i gosti grupno odveženi autobusom iz Pazina u Bale, obližnji istorijski monument, gradić pored koga su u zalivu Porto Colone, blizu obale, pre dvadesetak godina pronađeni fosilni ostaci izumrlih džinova. Iza ručka, organizatori su nam na opštu radost, omogućili bezbrižno popodne na obali i uživanje u talasima, bogatu gurmansku trpezu sa sočnim fileima i kotletima kloniranih genetski mutiranih dinosaurića sa obližnjeg laboranča, posetu gradskoj knjižnici, te nadahnuto predavanje o dinosaurima koje je kriptozoolog Aleksandar Žiljak održao u gradskoj galeriji. Poučeni o tim misterioznim, drevnim entitetima koji su 60 miliona godina

Postavljanje spomen-obilježja u Balama.

suvereno vladali Zemljom, saznali smo o mnogim vrstama, njihovim odlikama i načinu života. Na primer, gušteroliki *Brahiosaurus*, dužine 25 m, visine preko 12 m, težio je od 15 do 78 tona i bio biljojed građe žirafe, malog mozga i rupičaste lobanje. Koliko su stručnjaci i savremena tehnologija uspeali u verodostojnoj rekonstrukciji izgleda i života dinosaurususa, utoliko je interesantniji podatak da do sada nisu uspeali da otkriju njihov 'jezik', odnosno

zvuke kojima su komunicirali i oglašavali se. To ostaje u domenu nagađanja, ali ih hipotetički porede sa frekvencijom tonaliteta krokodila i pojedinih vrsta ptica.

Posle književne večeri, održane u okviru fascinantnih srednjevekovnih kaštelskih zidina, ispred palate Bembo iz 15. veka, gde su izdavači predstavili nova izdanja, a autori pomenute zbirke priča o dinosaurima čitali odlomke, uz najavu budućih projekata vezanih za afirmaciju

fantastike u Hrvatskoj i regiji, Bale smo napustili u kasnim noćnim satima, vratili se u Pazin i nastavili ponoćne diskusije i razmenu utisaka, na terasi gostoljubivog hotela Lovac.

U nedelju, poslednjeg dana, kada smo se oprostili od Pazina i dinosaurusu, uputili smo se u gradić Kringu, gde je u toku izgradnja Evropskog suhozida (*European Stonewall*), započetog 2007. godine, koji prete da veličinom nadmaši Kineski zid. Svako od prisutnih je ponaosob položio 'svoj kamen' podrške, da bismo potom otišli put vampirskih legendi. Kringa je postojbina najpoznatijeg istarskog vampira Jure Granda, gde je živeo i umro 1672., ali povampiren nastavio da teroriše meštane,

čak i vlastitu udovicu da obljubljuje i zlostavlja, punih 16 godina iza svoje smrti, dok svima nije dozlogrdio. Štrigun Jure Grando je autentičan mit, koji je na užas lokalnog župnika, prerastao u izvrstan opštinski turistički proizvod. Shodno tome, na gradskom trgu, ispod pomen ploče s njegovim imenom, bili smo upoznati s njegovim (zlo)delom, a neizbežna je bila i grupna poseta lokalu 'Vampir', koji osim mračnog lavirinta na ulazu i vampirskog kovčega u zagrobnoj sobi, sablasnim instalacijama po zidovima, u crvenom enterijeru, kroz favorizaciju straha i zagrobnog života, nudi specijalizovane koktele tipa: Vampirski orgazam, Ujed vampira i sl. Kokteli su svima prijali, baš

Europski suhozid u Kringi.

kao i obilan ručak iza toga, no ovog puta nismo jeli vampirske specijalitete i dinosauruske kotlete, već oprobane gastro-perverzije tradicionalne istarske kuhine.

Iza oproštajnog ručka u Kringi, pozdravili smo se sa domaćinima, uz želju nastavka dobre tradicije Festivala fantastične književnosti, puni predivnih utisaka i pored povremenih šokova, praćenih dizanjem kose na glavi. Meni lično kosa se nije dizala zbog vampira i ostalih karakondžula, već najpre usled oduševljenja izborom istarskih gurmanskih đakonija i degustacije magičnih nektara sa istarskog podneblja: grape, biske, medice, višnjevice, travarice, belog i crnog...

Na koncu, svi gosti su bili osuđeni na iste slatke muke, sa kojima bi se ponovo rado susreli i sledeće godine, s novom temom i novim fantastičnim otkrićima i iskustvima. Citiram izreku: *"Istra je mala zemlja, u dva je dana možeš s kraja na kraj pješice pregaziti... No, i u tako maloj zemlji sasvim se lijepo možeš izgubiti"*. Dodala bih: *"...i ostati u trajnoj egzaltaciji, bez želje da je napustiš."*

Tekst je izvorno objavljen na web stranici: <http://www.art-anima.com/component/content/article/14-promocije-i-predavanja/78-kosmogina-izvetaj-sa-8-festivala-fantastine-književnosti>

Fotografije uz tekst: Ivana D. Horvatinčić

Doniranje knjiga knjižnici u Balama.

Dva teleskopa: Festival fantastične književnosti 2009.

POSLJEDNJI REVOLVERAŠ U PAZINU

8. Festival fantastične književnosti Pazin-Bale

7.-9. kolovoza 2009.

Piše: Adnadin Jašarević

Nije baš da smo tražili Mračnu kulu, ali... Nekako, kako god okreneš, društvanice što se okupilo u hotelu "Lovac" u Pazinu neodoljivo me je podsjetilo na Kingovu malu družinu što se na put u nikaddođu dala slijedeći tek naputke jedne poeme...

Davor Šišović i Mirko Grdinić su nam ovaj put priuštili donekle a la Spielberg ugođaj, nadao sam se... Od ranog djetinjstva gajim nesvakidašnju strast ka dinosaurima... Dakle, nisam uspio ni spavati noć prije dolaska, niti popodne nakon dolaska - što da vam kažem, htio sam dotaći slavne koske histriosaurusa! E, da... Kako se poslije pokazalo dalo nam se ispipati tek spomen ploču posljednjem balkanskom dinosauru, Danijel Bogdanović je čak i gricnuo, a Ivana

D. Horvatinčić ju nastojala preturiti... Ne mari... Ludo smo se zabavljali...

Zapravo, ispostavilo se da smo se udomačili kod naših dragih Istrijana... Ovogodišnji Festival mogao bi proći i kao porodični skup, istina porodice fantasta što ih vezuju čvršće veze no krvne, dakle snovi... Pijuckali smo teran između dvije govorancije dok nam se dvogodišnji Filip motao između nogu, začikavali Sanjinu (Tenjer) i Mileninu (Benini) kćerku (stariju), dok smo mazulju Emu nastojali razmaziti i više (sumnjam da će nam Milena biti zahvalna). Eh, ne zaboravimo i supruge i supružnike koji su se dopeljali valjda iritirani dugogodišnjim prepričavanjima dogodovština iz Pazina i okolice, koliko da pronjuškaju šta to mi radimo u dalekoj Istri...

A jeste daleka... Ne volim putovati uopće... Da me se natjera tako daleko, 500 i kusur kilometara morate me namamiti sjajnim, jedinstvenim i svakako neponovljivim ljudima...

Lijepo je svakako znati i tebi vrli pišče, koji se nikad nisi pronašao u porodice silom dato, da negdje daleko imaš, ma posvuda, rasijane drage bliske rođake po duhu...

Oprostite, zaboravio sam... Upravo sam *Revolveraša* donio pod miškom za Mirka, tako da se opća slika uklapa manje više do kraja...

Sferotika u kaštelu

Davor je ponešto zarotirao uvriježeni raspored programa pa smo u kaštelu umjesto posljednje predstavljali nove knjige prve večeri Festivala. Malo smo bili zakinuti, ne krivicom domaćina... Jedan od autora, Almir Zalihić, povukao se u ilegalu i odlučio ne pojaviti u Pazinu, a drugi, Ante Zirdum, zaboravio je ponijeti sobom novu knjigu. Tako su se Bosanci iskazali u polovičnom izdanju, knjiga bez autora i autor bez knjige...

Davor nam je ipak priredio guštu sa pravim pravcijatim dinosaur romanom *Strašni*, Radeta Jarka u izdanju kuće Zoro... Istina, promocija je na opće zadovoljstvo dobrano zaškripala... Autor je uspio popiti malko previše vinca pa je djelovao nesuvislo što nam je svima izgledalo simpatično...

Valjda stoga što smo i sami prerano probali kvalitete istarskih vina... *Strašni* je ucrtao kurs za atmosferu na Festivalu... Uprkos silnom Davorovom nastojanju da sve uozbilji mi smo se, kao za inat, čak i oni među nama navodno ozbiljni, nastojali zezati preko mjere, ne samo za kafanskim stolom već i pred publikom... Nije da nismo ozbiljno shvatili Festival... Nego, bili smo tako dobro raspoloženi da smo se uspijevali samo smijati, rijetko reći i ponešto pametno...

Izuzimam iz ovog Aleksandra Žiljka koji se nije dao omesti sveopćom razuzdanošću dok je predstavljao novi broj SF časopisa UBIQ. Damir Hoyka nije se uspio uozbiljiti dok je Davor predstavljao njegov prvijenac, SF roman *Xavia*, pa ni Boris Švel sa njegovim "Parsekom", bogatijim za pripovjest što ju je zapisalo nekoliko autora zajedničkim snagama, niti ja za predavljanja godišnje zbirke iz Zenice *Tragovima bosanskog kraljevstva*. Duhovita Ivana D. Horvatinčić je dodatno podgrijala atmosferu poigravajući se sa svojim romanom za djecu u nastanku, *Pegazarima*, a kada se pojavio Martin Babić sa animiranim filmom o Juri Grandu, takođe u nastanku, tada nam je sve izgledalo uvrnuto i smiješno - malo je za to kriv i Mirko koji je sve vrijeme ovog veselog skupa dosipao teran žednim piscima - ili smo bar očekivali da bude smiješno...

Istina, društvo se baš razuralilo taman na vrijeme za erotski perfomans Biljane

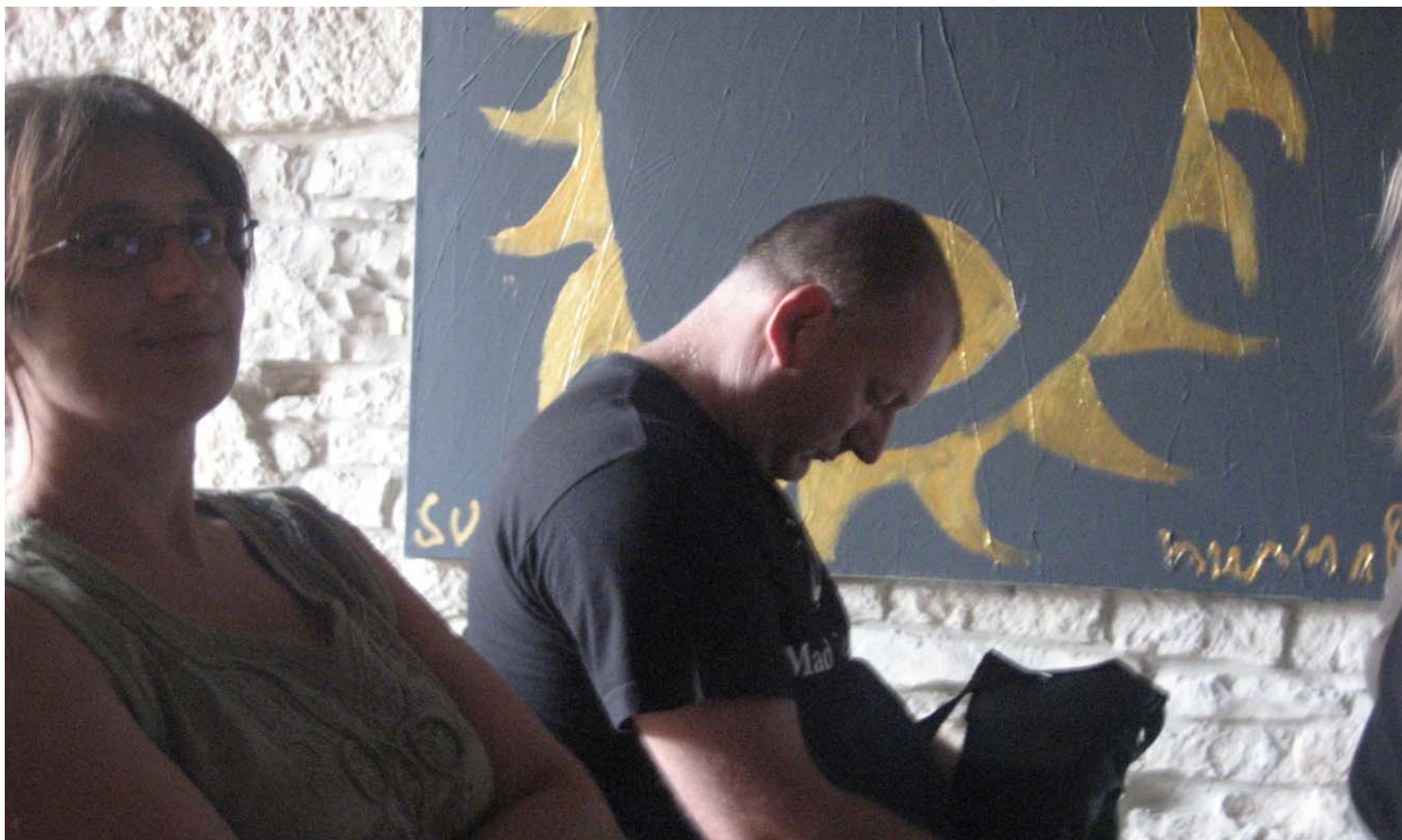
Kosmogine "Cosmic Pussy Power"... Zgodno, zgodno... Koliko da se poživi u dobru raspoloženju do koncerta grupe Veja iz Pazina...

Dinosaurusi i sveci

"Il comune Di Valle e i partecipanti dell festival di fantastica e i amichi ai dinosauri Istriani..." Dakle, u uvali Porto Colone kraj idiličnog gradića Bale (Valle) ukopali smo spomen obilježje istarskim dinosaurima... Mirko i Ante ponajviše su se istakli u ovom historijskom pothvatu, dok je najkorpulentniji među nama, Šibenčanin Ed Barol, svoj obol nekoliko puta iskazao: "Gdi je tu beton... Jedna kiša i ode ploča..."

Eto, mislim da je izlišno spomenuti da smo dobro klopali u restoranu na plaži, čak i lovačke specijalitete mada smo to čuvali među sobom kao strogo povjerljivu tajnu jer su Filip i Ema friško gledali Bambija... Kako god, ukotrljali smo se u more poprilično opterećeni i zamagljene perspektive usljed djelovanja vinca... Valjda stoga nismo uočili kosti Histriosaurusa na dnu uvale, pod morem... Bilo je to najčudnije plivuckanje u mom životu sve dok se nismo dočepali festivalskog podmlatka da ga gnjavimo, zezamo, prskamo itd... E da... Švel, Zirdum i ja smo se uspjeli isjeći na kamenju džombastog podmorja, ko više, ko manje...

Prelijepe Bale smo posjetili u

Šiška bi rado slušao Žiljakovo predavanje, ali organizacija Festivala iscrpljuje...

popodnevnim satima... Žalim samo zbog toga što nismo imali na pretek vremena za razgledanje... Tihi gradić djeluje kao da ste ga iščupali iz najmanje dva stoljeća udaljena vremena, baš u duhu festivala, dakle kao smo se vremeplovom vratili poprilično u prošlost...

Najvrelije sate proveli smo u Galeriji Ulika u društvu Bućanovih slika - stari vuk ne stari, potez mu je rukom sve mlađi - i Aleksandra Žiljka... Obećao je da će predavanje o dinosaurima skratiti na svega sat vremena (RICON pamti četiri i po sata) i navalio... Da, da... znate kako to ide... vino, vrelina, ugodan pjevuckajući glas... Nekolicina sudionika je zadrijemala (svi dokazi u foto aparatu Ivane D. Horvatinčić) pa su najmanje pola predavanja odsanjali...

Sreća, niko nije hrkao pa je Žiljak neometano potcrtao da ptice potiču od dinosaura na što smo se stali oblizivati iščekujući konzumaciju dino-pure...

Tako i bi... Bijaše u tanjiru i graha, pasulja, suljpa, koji domaći zovu paništra i jedu ga i ljeti (!?)... a zečevi nisu trčali naokolo...

Kako god, ugodno popunjeni odšetali smo se do trga podno palače gdje smo se predstavili, autori priča iz festivalske

... zato je dobio aureolu dok je Žiljak čitao svoju priču.

godišnje zbirke o dinosaurima... Zoran Krušvar i ja smo beskrajno iritirali Davora (mislim da smo pretjerali) upornim nastojanjima da čitamo naše komične priče koje nisu uvrštene u zbirku... Davor je bio previše pristojan da nas otkači pa je ćutke otpio nas dvojicu gnjavatora... Nadam se da se nije naljutio i da shvata kako je teran učinio svoje, koliko i jednostavna činjenica da su kod nas popustile sve stege i isparila i posljednja trunka ozbiljnosti za kratka boravka kod naših domaćina... Da je Davor Bosanac u najmanju ruku bi nas obojicu ispsovao... Ne ponosim se sobom, šta ću...

Rutinirano predstavljanje autora i njihovih priča proteklo bi glatko da se iznad Davorove glave nije pojavio oreol... Da, da, oreol... Šta je sve istrpio s nama zaslužio ga je... Naravno, svi koji su imali aparate dokumentirali su ovaj osobeni događaj... Ne zbiva se svakodnevno da se pojavi svetac među SFičarima...

Da ne zaboravimo... Ponovo su domaćini izvukli svog asa iz rukava, Radeta Jarka i njegov roman *Strašni...* Neupućenima je nakon repriznog predstavljanja bilo malo jasnije o kakvom je književnom uratku riječ...

Nakon svršetka programa još malo zezanja i uživanja u analizi Hojkinih švalerskih metoda - zna čovjek posao... Boris Švel i Zoran Vlahović su uljepšali veče ne samo ugodnim ćaskanjem, naročito Zoran, od koga se to očekuje, da zabavlja one kojima je do šale stalo... Čak se i Žiljak vratio iz osamljeničkog auto-egzila i do suza nasmijao sve dame...

To tako i toliko...

Mogao bih i više reći, ali neka ponešto napišu i drugi... Naime za nastavak slijedi moraju se potruditi svi koji su nakon četiri godine posjetili ponovo konobu Danijeli kod Kringe i popili zdravicu u čast istarskog vampira Jure Granda... nekolicina sretnika koji nisu krenuli put doma u rano jutro...

Naredne godine festivalska tema je Space Opera... Valjda doživimo i primjenu teleportera pa da se ne truckamo do Pazina čitav dan...

Tekst je izvorno objavljen na web stranici:
<http://www.art-anima.com/forumi/index.php?topic=762.15>

Fotografije uz tekst: Ivana D. Horvatinčić

PARSEK je paradoksalno-sekularno glasilo SFere, Društva za znanstvenu fantastiku, privremeno u Aleji pomoraca 17, 10000 Zagreb. Izlazi kvartalno i još ponekad. Svi prilozi vlasništvo i copyright autora. Uredio i prelomio: Boris Švel Dagi. Korigirali: Aleksandar Žiljak i Igor Tabak. Naslovnica: Maja Duvnjak.